

SLOVENSKI NAROD

Štampa vsak dan popoldne, izvenredni dnevi in prazniki. — Inserati: do 30 petič 4 2 D, do 100 vrst 50 p, večji inserati petič vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklicni beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravišтво: Knafljeva ulica št. 5, prilistje. — Telefon št. 304.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poština plačana v gotovini.

Konferenca Male antante na Bledu

Oficijelni komuniké — Važni politični in gospodarski problemi — Mala antanta in sovjetska Rusija — Važne izjave zunanjih ministrov Male antante

— Bled, 19. junija. Po večerajšnji dopoldanski seji Male antante je bil izdan naslednji uradni komuniké:
«Na današnji seji so ministri Male antante končali diskusijo glede odnošajev napram sosednim državam. Pregledali so posebno položaj v Srednji Evropi in na Balkanu. Nato so razpravljali o vseh vprašanjih, ki so v zvezi z Društvom narodov ter so ugotovili enako postopanje vseh treh držav na zasedanju Društva narodov v septembru v Ženevi.

Med ministri je prišlo v vseh vprašanjih do popolnega sporazuma. Ta izmena misli ministrov Male antante je pomembna, dokazala, kako koristni in potrebni so ti stalni stiki, na katerih se razpravlja o vseh važnih vprašanjih, ki se tičejo mednarodne situacije teh treh držav in se razjasnjujejo v duhu zaupanja in priščnosti, katere ni mogel tekom vseh petih let skaltiti noben dogodek.

Prihodnja konferenca Male antante se bo vršila septembra v Ženevi, naslednja pa spomladi prihodnjega leta v Pragi.

S tem komunikéjem je bila oficijelna konferenca Male antante zaključena že večeraj popoldne, vendar so se vršila popoldne ponovna daljša posvetovanja vseh treh ministrov. Tem posvetovanjem so pozneje prisostvovali vsi na Bledu bivajoči poslaniki Male antante.

Na dopoldanskem sestanku so ministri razpravljali o vseh vprašanjih, ki tangirajo posamezne države Male antante. Jugoslavija se je interesirala za vprašanje večjega posojila, ki ga namerava Rumunija najeti v Italiji v znesku 200 milijonov lir. Rumunski zunanji minister je k temu izjavil, da so zadevna pogajanja tik pred zaključkom, poudarjal pa je, da se vodi povsem na gospodarski podlagi brez vsake zveze s politiko. Pogajanja imajo gospodarski značaj in bo Rumunija pred vsem omogočila italijanskemu kapitalu udeležbo pri eksploataciji rumunskih petrolejskih vrelcev.

Informativno so ministri razpravljali tudi o vprašanju odnošajev Male antante oz. njenih članic do Rusije. Ker momentano to vprašanje ni še aktualno, je imel razgovor le namen, da ministri Male antante v tem vprašanju izmenjajo svoje nazore.

Rumunski minister g. Mitileneu je pojasnil stališče Rumunske, opozarjal na vesti, ki zatrjujejo, da se vrše med Bolgarsko in Rusijo tajna pogajanja, nanašajoča se na Dobružo in Besarabijo. Rumunska vztraja na statusu quo glede mej in se glede tega vprašanja popolnoma strinja s Poljsko.

Vprašanje priznanja Rusije ne spada strogo v okvir posvetovanj Male antante in imajo zato v tem vprašanju vse tri države še nadalje prosto roko. Umevno je, da je nobena držav Male antante ne bo nastopala v ruskem vprašanju brez predhodnega sporazuma z ostalima dvema. Kakor zatrjujejo, je zlasti Praga v stalnem neoficijelnem kontaktu z Moskvo in je treba pričakovati, da bo ostalo vprašanje formalnega priznanja sovjetske vlade še tekom letošnjega leta zopet pereče.

V zvezi z ruskim vprašanjem so ministri Male antante razpravljali tudi o rusko-nemški pogodbi. Naglašali so, da ta pogodba ne nasprotuje interesom Male antante. Če je sploh proti komu naperjena, je to v prvi vrsti proti Angliji.

Včeraj popoldne je priredila blejska občina banket, ki so se ga udeležili vsi trije ministri zunanjih del, vsi na Bledu navzoči poslaniki Male antante, poslaniki Poljske in vsi novinarji, kakor tudi veliko število članov občinskega odbora in funkcionarji tukajšnje prometnega društva. Župan občine Bled g. Kenda je ministre in ostale goste pozdravil v iskrenih besedah, na kar se je za pozdrav zahvalil v francoskem jeziku rumunski zunanji minister g. Mitileneu, ki je naglašal, da spada Bled med najlepša kraja, kar jih pozna. Govorilo je še o blejskih in domačih novinarjev, vsi pa so mogli prebrskati lepote Bleda ter so občudili, da bodo opazovali svoje rojake na to krasno jugoslovensko alpsko letovišče.

Popoldne so ministri, poslaniki in novinarji kljub slabemu vremenu napravili izlet v Bohinj. Zvečer je bil velik banket, ki ga je priredil zunanji minister dr. Ninčič na čast dr. Benešu in Mitileneu. Banketa so se udeležili vsi ministri, vsi poslaniki, novinarji, delegati in poleg tega ugledne osebnosti iz Ljubljane, med njimi: veliki župan dr. Vilko Baltić, divizijski general Živkovič, predsednik viš. dež. sodišča dr. Babnik, komendant žandarmerije Trnkopović, predsednik gerentnega sveta dr. Puč, konzul češko-bolgarske republike v Ljubljani dr. Rešl in predsednik ljubljanskega veleposlaništva Fran

Glede odhoda zunanjih ministrov in njih sprejema danes popoldne se ni ničesar definitivno določeno. Po prvotnih dispozicijah bi moral minister dr. Beneš odpotovati v Prago že danes popoldne. Očitno je sicer iz Prage prispelo poročilo, iz katerega izhaja, da dr. Benešev povratek v Prago ni tako nujen, kakor so prvotno mislili, zato je dr. Beneš svoj odhod odložil in bo šel jutri dopoldne odpotovati v Prago Ljubljane, kamor prispe okoli poldne. Rumunski zunanji minister g. Mitileneu s spremstvom odpotuje najbrž nočjo. Kdaj odpotuje zunanji minister dr. Ninčič, še ni gotovo. Najbrž se bo pripeljal popoldne z avtomobilom v Ljubljano, od koder bo nadaljeval pot s popoldanskim brzovlakom v Beograd.

Danes so vsi trije ministri in poslaniki Male antante povabljeni na čajanko h krajišču.

Važne izjave

— Bled, 19. junija. Danes dopoldne od 10. do 12. so zunanji ministri dr. Beneš, Mitileneu in dr. Ninčič sprejeli novinarje in jih pozvali, naj jim stavi vprašanja, na katera žele odgovore.

Prvi je na stavljen vprašanja odgovoril češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš, ki je uvodoma naglasil, da je z uspehom blejske konference popolnoma zadovoljen. Konferenca je pokazala, da vlada med državami Male antante popolno soglasje. — Razmerje med državami Male antante je ostalo neizpremenjeno. Smučno je, ako pišejo neki inozemski listi o razpustu Male antante v trenutku, ko so bile izmenjene ratifikacijske listine o podaljšanju pogodb med državami Male antante. Mala antanta bo nasprotno nadaljevala svoje delo v duhu Locarna in idej Društva narodov.

Glede krize v Društvu narodov je izjavil dr. Beneš, da je kriza usodnega značaja in izredno težavna, da pa je on velik optimist in trdno uverjen, da bo Društvo narodov šlo preko vseh zaprek svojemu cilju nasproti.

Glede odnošajev na Balkanu je izjavil dr. Beneš, da na teh vprašanjih Češkoslovaška ni neposredno interesirana, da pa vedno podpira svoje zaveznike. — Odnosaji z Rusijo so najpovoljnejši. Vse države Male antante imajo slejkoprej svobodno roko, da uredijo te odnose na zanje najpovoljnejši način.

Kar se tiče madžarskih falzifikatorskih afer, so za države Male antante merodajni tozadevni sklepi sveta Društva narodov v Ženevi.

Odnosaji med Madžarsko in Češkoslovaško niso slabi. Češkoslovaška je pripravljena skleniti vsak hip z Madžarsko locarno pogodbo. Dr. Beneš je navedel, da se bodo ti odnosaji vedno bolj boljšali.

Na vprašanje, ali so na teh konferencah Male antante razpravljali tudi o gospodarskih vprašanjih, je dr. Beneš odgovoril negativno.

Rumunski zunanji minister Mitileneu je v uvodu svojega odgovora na stavljen vprašanja najprej poudarjal svoje veselje, da je mogel priti v Jugoslavijo in na divni Bled ter je sporočil vsem novinarjem pozdrav rumunske vlade. Glede odnošajev med Bolgarsko in Rumunijo je Mitileneu izjavil, da so normalni in upa, da se bo dosegel sporazum tudi glede bolgarskega posojila za begunce. Rumunski odnosaji z Madžarsko postajajo vedno boljši. Prisrčnih stikov išče Rumunija z Italijo. Zdaj se pogaja za posojilo in minister se nadeja, da bodo pogajanja v par dneh zaključena. Rumunska pogodba po mnenju ministra Mitileneu ni ovira za vstop Nemčije v Društvo narodov. Nadejam se, da bo Nemčija v jeseni gotovo vstopila v Društvo narodov. Glede balkanskega pakta je Mitileneu izjavil, da zaenkrat ni aktualen in da je treba prej razrešiti celo vrsto vsekih vprašanj. Rumunska je pripravljena skleniti z Rusijo arbitražno in nevtralnostno pogodbo, ako se izloči vprašanje Besarabije.

Zunanji minister dr. Ninčič je v uvodu svojih odgovorov izrazil veselje in zadovoljstvo, da je mogel na Bledu sprejeti svojega češkega in rumunskega kolego ter tako veliko število novinarjev iz vse Evrope. Blejske konference so se vršile v duhu iskrenega prijateljstva in so privedle v vseh vprašanjih do sporazuma. Minister je namignil, da so se na konferencah spoznale tudi o bodočem kandidatu Male antante v svetu Društva narodov. O osebi in drugih okoliščinah pa ne more zaenkrat podati podrobnosti. Demantiral je pri ti priliki tudi vesti, ki so se pojavile v angleškem časopisu o obstoječem nasprotju med Jugoslavijo in Rumunijo.

Glede odnošajev z Italijo je izjavil dr. Ninčič, da so zelo dobri. Dalje je dr. Ninčič izjavil, da se države Male antante v vseh važnejših vprašanjih srednje Evrope redno posvetujejo z Italijo ter skušajo postopati v soglasju z njo. Z Grčijo je bil v Ženevi dosežen načelen sporazum o solunski železnici. Urediti je treba le še tehnične podrobnosti. Glede odnošajev z Madžarsko je poudaril dr. Ninčič, da je Jugoslavija pripravljena storiti od svoje strani vse, da se ti odnosaji poglobljajo.

Rumunski načrt o balkanski antanti

— Pariz, 19. junija. Pariški listi javljajo iz Bukarešte in Beograda, da je na konferenci Male antante na Bledu zunanji minister g. Mitileneu sprožil vprašanje skupne akcije napram Madžarski in Bolgarski. Pariški diplomatični krogi obenem smatrajo, da bo Mitileneu sestavil formalni predlog, da se med Rumunijo, Jugoslavijo in Grško sklene trajni sporazum, to je, da se obnovi balkanska zveza pod imenom »balkanska antanta«. Ta sporazum naj bi temeljil na istih načelih kakor Mala antanta, samo z razliko, da bi bil njega cilj ohranitev stanja ustvarjenega po neulski mirovni pogodbi. G. Mitileneu je za ta načrt že pridobil Grško. Po poročilih, ki so jih prejeli vodilni krogi francoske zunanje politike iz Beograda, pa Beograd ni razpoložen za tako kombinacijo, ker stvarna potreba za tako zvezo ne obstoja. Beogradska vlada je izjavila, da je ona sama tudi fizično v položaju ohraniti stanje na Balkanu ustvarjeno po neulski mirovni pogodbi. Jugoslovanska vlada priznava samo potrebo skupne akcije proti makedonskemu in grškemu območju, ki ogrožajo obstoj prebivalstva v južni Srbiji, Grški, Makedoniji in Dobruži. Edino radi tega ustvarjati posebno državne zveze je po mnenju beogradske vlade nepotrebno. Beogradska vlada, predlaga Mali antanti, da se radi neprestanih vpadov makedonskih komitafev napravi skupni korak balkanskih držav v Ženevi v Društvu narodov in da šele pozneje ukrene druge represalije.

Vtis konference Male antante v Parizu

— Pariz, 19. junija. Pariška javnost je spremljala z intenzivnim zanimanjem potek konference Male antante na Bledu. Nie rezultati so bili splošno z zadovoljstvom komentirani. Obnovitev defenzivnih pogodb med državami Male antante je bila toplotno pozdravljena, ker so nasprotni sile skušale v Mali antanti s pritiskom izraziti neso-glasja. Mala antanta je tudi v bodoče garancija za mir v Evropi. S stališča splošne politike ostane položaj Male antante isti, kakor v prošlosti. Francija smatra njo za važen element v evropski politiki. Francija prav dobro upošteva svoje zveze s Češkoslovaško, Jugoslavijo in Rumunijo. Te zveze so zadnji čas postale še intimnejše. Anglija je ohranila isto politiko nezupanja napram Mali antanti, kakor doslej. Anglija sploh tradicionalna nasprotnica vsakemu sistemu kontinentalnih zvez.

Novinarska Mala antanta

— Bled, 19. junija. Včeraj je bila končana tudi konferenca novinarske Male antante. Odobreni so bili referati in sprejete resolucije. V smislu statuta novinarske Male antante fungrajo za bodoče leto kot centralni odbor novinarske Male antante Jugoslovanski komite pod predsedstvom predsednika JNU Krešimira Kovačiča. Danes popoldne priredijo novinarji izlet v Kranjsko goro in se nato okrog 8. zvečer pripeljejo v Ljubljano, kjer jim priredi veliki župan sprejem in večerjo. Rumunski novinarji se takoj ponoči ali pa jutraj odpeljejo v Bukarešto, češkoslovaški novinarji popoldne v Zagreb in Beograd.

Izjava dopisnika „Jutra“

— Beograd, 16. junija. K današnjim, v »Slovencu« objavljanim in od poslanca Frana Kulovca podpisanim izjavi naproša dopisnik »Jutra« in »Slovenskega Naroda«, da se k točki 4. objavi tale konstatacija:
»Res se je vršil pogovor s poslancem SDS Gligorijem Boževićem v prisotnosti mnogih novinarjev, med katerimi sta bila tudi dopisniku »Jutra« in »Slovenskega Naroda« in dopisnik »Slovenca«. Gospod Gligorije Božević je izjavil, da je bil prisoten, ko je g. dr. Žerjav pisal pismo (dr. Ninčiču), obenem da pa ni trdil, da je bilo v pismu govora o »slovenskem dialektu«. Beograd, 19. junija 1926. Naum Simić

Binkoštni odmor v Beogradu

Narodna skupščina ratificirala jugoslovensko-ameriško pogodbo o dolgovih. — Odmor v skupščini. — Številni shodi. — Pravosodni minister o nestalnosti uradnikov.

— Beograd, 19. junija. Narodna skupščina je včeraj ratificirala dne 13. maja 1926 med našo državo in Ameriko sklenjeno pogodbo glede ureditve našega vojnega dolga in sicer v prvem glasovanju s 141 : 9 in v drugem s 150 glasovi proti 14. Skupščina je nato sprejela tudi zakon o valorizaciji finančnih vrednot družb, obvezanih k javnemu polaganju računov.

Z ozirom na pravoslavne praznike Du-hova in muslimanski Bajram je določena prihodnja seja skupščine za sredo 23. t. m. Radi teh praznikov je nastalo v Beogradu popolno politično zatijje. Vsa beogradska javnost se zanima v prvi vrsti za važno konferenco Male antante na Bledu.

V Narodni skupščini danes dopoldne ni bilo skoraj nobenega poslanca. Vsi voditelji in ostali poslanci so odšli večinoma na politično agitacijo. Napovedanih je več shodov. Voditelj SDS Svetozar Pribičević je odpotoval v Sarajevo. Za binkošne praznike priredi Pribičević v Bosni in Hercegovini šest velikih zborov. Vodja demokratov g. Ljuba Davidović je odpotoval v Sandžak, kjer priredi več zborov.

Ministrski predsednik Nikola Uzunović se je danes dopoldne posvetoval z notranjim ministrom Božo Malasimovićem, ministrom za izenačenje zakonov, dr. Milanom Srskićem in bivšim ministrom Pavlom Radićem. Mi-

nistrski predsednik je odpotoval nato v Niš, kjer preživi pravoslavne binkošne praznike.

Pravosodni minister Marko Gjuričić se je danes zelo dolgo razgovarjal z zastopniki tiska. Prišlo je se je zlasti nad časopisno kampanjo, naperjeno proti vladi radi podaljšanja nestalnosti državnega uradništva. Javnost je odločno proti temu, da bi se spreminil člen 234 uradniškega zakona in da bi se nestalnost podaljšala za dobo treh let. Pravosodni minister pa je poudarjal, da v uradništvu uradništva utemeljena, ker bo s tem omogočena reorganizacija uprave in uradništva sploh. Stalnost uradništva bi tehnično ovirala reorganizacijo uprave. Obenem je pravosodni minister opozarjal, da je pokazal sedanjim uradniškim zakon velike pogrške in da je nujno potrebna revizija celokupnega zakona. Zato bi ne bilo prav, če bi uradniki dosegli stalnost še pred definitivno reorganizacijo uprave in pa revizijo uradniškega zakona.

Za sredo popoldne je napovedana seja anknetnega odbora, ki preiskuje v prvi vrsti Rade Pašičeve korupcijske afele. V četrtek je seja plenuma finančnega odbora. Na dnevnem redu je pravilnik o posebnih dokladah uradništva v smislu člena 40. uradniškega zakona.

Katastrofe in zverstva

Velika železniška nesreča. — Povodenj v Nemčiji. — Dinamitni atentat na gledališče. — Strahote tropičnih viharjev. — Verska nestrpnost v Indiji. — Streli na jahto švedskega prestolonaslednika.

Pittsburg, 18. junija d. Kakih 80 km vzhodno od Pittsburga je pri Grayu v bližini Blairsvilla zavozil ekspres Chicago Puttsburg v ekspresni vlak Pittsburg Washington, ki je stal na postaji, ker se je pri stroju nekaj pokvarilo. Sunej je bil tako silovit, da so se štirje zadnji jekleni pullmanski vozovi tega ekspresa porinili drug v drugega in je začel eden goriti. Obe lokomotivi in prvi vagon čičaškega ekspresa so popolnoma razbiti. Vsi pullmanski vagoni obeh vlakov so skočili s tira. V enem spalnikov je bilo ubitih pet moških in žensk in trije otroci. Pod ruševinami enega vagona so našli sedem trupel. Vsega skupaj so doslej našli 18 mrtvih in 50 hudo ranjenih.

Berlin, 18. junija (Radio) Radi neprestane deževja vznemirljivo naraščajo velike nemške reke. Ker obstoja nevarnost velikih poplavl, je sklenila vlada obširne varnostne odredbe, da se v slučaju potrebe rešijo ljudje in živina. Zadnje vesti poročajo, da je naraslo vodovje napravilo veliko škodo. Mesto Draždane je deloma pod vo-

do. Loba je narasla za štiri metre nad normalo. Mesto Harvest v vzhodni Prusiji je resno ogroženo.

Los Angeles 18. junija (Radio) Petit dinamični eksploziji je popolnoma porušilo tukajšnje gledališče. Preiskava je dognala, da je bilo naloženo na raznih krajih gledališča okrog 20 zabojev dinamita. Ali je atentat čim masševanja ali pa dejanje nerazsodnega človeka, še ni ugotovljeno.

Rangoon, 18. junija s. Kakor so sedaj ugotovili je pri poslednjem ciklonu poginilo 2764 ljudi.

London, 18. junija (Radio) »Daily Express« poroča, da so Arabci zažgali pri Alakabatu tri vasi in pobili mnogo ljudi. Vojaštvo in policija sta končno vzpostavili red.

Berlin, 18. junija (Radio) Neznani motorni čoln je oddal na jahto švedskega prestolonaslednika, ki je križaril med Newhamom in Conchecutom in Watschhillom, več strelav. Prestolonaslednik ni bil na krovu. Streljali so najbrže tihotapci ruma ali pa pomotoma finančni stražniki.

Herriot sestavlja novo vlado

— Pariz, 19. junija. Briand je odložil mandat za sestavo koncentracijske vlade. Predsednik republike je nato včeraj poveril sestavo vlade predsedniku poslanske zbornice Herriotu. Ta je načelno sprejel mandat. Popoldne je Herriot imel posvetovanja z voditelji levičarskih parlamentarnih skupin, posetil je tudi predsednika senata. Zvečer je Herriot vodil pogajanja s Cail-lauxom in de Monziejem. Herriot je izjavil, da namerava sestaviti vlado iz levičarsko-republikanske unije. Poprče se izdela finančni program, na kar prične z razdelitvijo ministrskih portfeljev. Iz Herriotovih izjav je razvidno, da njegova pogajanja do danes zjutraj niso imela uspeha in da ni verjetno, da bi se mu posrečilo do večera sestaviti vlado. V eventualnem Herriotovem kabinetu Briand ne prevzame zunanega ministrstva.

— Pariz, 19. junija. Parlamentarna frakcija republikansko-demokratske unije je sprejela resolucijo, ki naglašja, da Herriot ni sposoben vzpostaviti zaupanja do francoskega franka v inozemstvu in da bi izvedel od države zaželeno sanacijo.

Razstava ročnih del na ženski realni gimnaziji

V drugem nadstropju ženske realne gimnazije na Bleiweisovi cesti je bila v petek otvorjena razstava ročnih del. Razstava napravi na posestnika izredno ugoden vtis. Oskusna je razstavna komisija, odlično so kvalitete razstavljenih del. Posmatrajč razstavljenih del, ne verjameš, da so to dela izprva drobni rok gojenk in učenek najnižjih gimnazijskih razredov in da so izdelana s takim umetniškim občutjem, da se lahko merijo z enakimi industrijskimi proizvodi prvih mestnih prodajal. Razstava je razdeljena v dva dela: v riabe in v ročna dela. Riabe so večinoma izvirne kreacije učenek realne gimnazije samih. Naslanjajo se na pestro narodno ornamentiko. Dobro se jim pogaja prof. Sitar. Riabe in ročna dela

vztraja prof. Sič na svojih nacionalno-umetniških smernicah in da nam na ta način vzgoji rod, ki bo umetniško čustvoval popolnoma nacionalno. Zelo bogato so obložene mize z ročnimi deli iz šole prof. gđe. Stanovnikove. Kdo naj se spozna v tehnikah, ki so jih učenke uporabile, kakor da bi bile prave umetnice? Tu najdes perline kose v rachelije, modeiri, miljeje v pločnatih obodih, slikanja z iglo, tumburiranje, preprege v pristni, izvirni smislaški tehniki, filete, aplikacije, slikanja z iglo na narodne ornamente, pa hlačke, kombineje s krilci, elegantne spalne garniture, preprege, posteljno perilo, kvatkane blazine, šivane čipke, hangerje, dela v bisernicah, v nogavicah pa ne najdes izhoda! Pod stropom visi eleganten prapor, namenjen sokoletnemu naraščanju na Jesenicah, delo, ki ga je izvršila učenka VII. raz. Bogomila Pretnarjeva. Izredno so tudi vezene učenke Deklevoje iz V. raz. in slikarje z iglo učenke VII. raz. Tratarjeve.

Skratka, razstava, ki ti bo pokazala, da se uče gojenke na tem zavodu tudi praktičnih predmetov in da si bodo znale kot dorasle devojke in žene same kroititi obleke.

Španija vztraja pri svojem sklepu

Madrid, 18. junija (Radio) Zunanji minister Jangaus izjavlja, da Španija ne sprejme nestalnega sedeža v Svetu Društva narodov. Tudi se ne udeležijo jesenskega zasedanja, ako se ne prizna Španiji stalen sedež.

Borzna poročila

Ljubljanska borza danes ni poslovala. Zagrebška borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Curih 10.97, Pariz, 160, Praga 167.90, Newyork 56.53, London 75.75, Milan 204, Berlin 13.30, Dunaj 800. Curih: Beograd 9.13, Pariz 14.30, London 25.14, Newyork 516.50, Milan 18.60, Praga 15.31, Berlin 123, Dunaj 72.95. Trst: Beograd 49.25, Pariz 77, London 135.50, Newyork 27.82, Curih 536, Praga 82.24.

Nalezljive bolezni v Sloveniji

Zadnji čas so se v dnevnem tisku razširile alarmantne vesti o razširjanju nalezljivih bolezni, osobito škrlatinke po nekaterih krajih Slovenije, zlasti v Ljubljani in v Prekmurju. Tragično in nagla smrt dveh otrok v Ljubljani je dala tudi povod, da se je razvila deloma ostra polemika za in proti cepitvi. Koliko je danes 19. t. m. statistično ugotovljenih slučajev škrlatinke v Sloveniji, ne moremo točno navesti. Jasno sliko o gibanju te otrokom nevarne bolezni pa nam daje statistični pregled ljubljanske oblasti za čas od 22. do 31. maja t. l. in mariborske oblasti za čas od 1. do 7. junija.

Statistično poročilo ljubljanske oblasti navaja, da je bilo v času od 22. do 31. maja t. l. zabeleženih 42 slučajev škrlatinke. Od teh so do 31. maja okrevali 4. En slučaj je bil smrten in to v Krškem srezu. Najbolj je škrlatinka razširjena v Ljubljani, kjer je bilo 15 slučajev, od teh sta okrevala dva. Zelo je razširjena škrlatinka tudi v krškem srezu, kjer je zabeleženih 19 slučajev.

Tudi ošpice v ljubljanski oblasti še niso ponehale. V času od 22. do 31. maja je bilo 46 slučajev, v Ljubljani 6, v ljubljanskem srezu 8, največ pa v krškem srezu 17. Od teh 46 slučajev je okrevalo 16 bolnikov.

Zelo alarmantne vesti so se razširile o slučajih škrlatinke v mariborski oblasti. Sanitetni referent za mariborsko oblast dr. Jurečko objavlja uradno

statistiko o gibanju nalezljivih bolezni v mariborski oblasti od 1. do 7. junija t. l. Po tej statistiki so bili v omenjenem času 103 slučaji škrlatinke, od teh je okrevalo 10, dva sta bila smrtna. V Dolnji Lendavi je bilo 51 slučajev škrlatinke, od teh sta okrevala dva, dva sta bila smrtna. Tudi v Mariboru samem je precej razširjena škrlatinka. Prijavljenih je bilo 13 slučajev, od teh so okrevali 4. V Murski Soboti, od koder prihajajo poročila, da se je tam in v bližnji okolici zelo razširila škrlatinka, je bilo dne 7. junija uradno zabeleženih 31 slučajev.

V mariborski oblasti je bilo dne 7. junija ugotovljenih 113 slučajev ošpic, od katerih je okrevalo 55. Ošpice so zlasti razsajale v celinskem okraju (15 slučajev), v ptujskem okraju (27 slučajev) in v Smarjah pri Jelšah (44 slučajev).

Suhoparna uradna statistika o gibanju nalezljivih bolezni, zlasti o pojavu škrlatinke, nam nudi le delni vpogled v veliko nevarnost, ki preti nekaterim krajem Slovenije na zdravstvenem področju. Sanitetska oblast je ukrenila vse, da se zavezji nadaljnji val nalezljivih bolezni.

Škrlatinka v ljubljanski oblasti. Po uradni statistiki je bilo v času od 1. do 7. junija t. l. ugotovljenih v ljubljanski oblasti 51 slučajev škrlatinke, od teh je ozdravelo 14. Največ slučajev je bilo v Krškem srezu, 24, od teh je ozdravelo 14, en slučaj je bil smrten. V Ljubljani je bilo v tem času 15 slučajev škrlatinke, od teh dva smrtna.

pri Preboldu. Ta je del časa služil pri posumniku Gotovniku, kasneje pa je zapustil to službo. Ko je služil še pri Gotovniku, je imel neprestano prepreke z Lizo Molarjevo, ki ga je rada tožila pri gospodarju. Zato Liza ni bila pri ljubljani pri domačih uslužbenih. Dne 10. oktobra se je Pečovnik sestel z domačim hlapcem Zupancem, ki ga je baje nagovoril k dejanju in mu tudi odprl vrata. Pečovnika so orožniki prišli dne 6. februarja t. l. Priznal je tako orožnikom kakor v preiskovalnem zaporu svoj zločin, izjavil pa je, da ni imel namena krasti. Pri večerašnji razpravi so porotniki potrdili vprašanje glede krivde umora in je bil Pečovnik obsojen na smrt na vešalih. Obtožene je vložil ničnostno pritožbo.

Pečovnik se je hotel že večeraj zjutraj v svoji celici obesiti na ruhih, a so mu mu zadnji hip preprečili njegov samomor.

Težka telesna poškodba.

Povodno plesne zabave, ki se je vršila dne 11. oktobra v gostini Antona Sevcarja v Murskih Zasadih, sta se sprla Alojzij Vrbansček in France Stanjko. Ko je dne 22. Stanjko stopil iz gostilne, ga zadel močan udarec s kolo po glavi. Kdo je bil krivec se sprva ni dalo ugotoviti, kasneje pa je bil dejanja osumljen Vrbansček. Radi pomanjkanja dokazov je bil oproščen, državno pravdnost pa je kmalu odredilo ponovno aretacijo, kljub temu, da je Vrbansček krivdo zanikal. Nekateri priče pa so sedaj izpovedale, da si svoječasno radi grožnje Vrbansčeka niso upale priznati resnice. Porotniki so potrdili vprašanje glede krivde obtožena in je bil Vrbansček obsojen na 5 let težke ječe, obenem pa ima povrniti 6750 Din stroškov.

Brutalen napad. Popoldne se je vršila obravnava proti Martinu Čehu iz Povdine pri Ptui, ki je dne 21. novembra v družbi Martina Petka napadel Avgusta Hoinjka, ga s kolesa podrl na tla, suval z nogami in pretepal, končno pa mu je zažgal obleko. Hoinjke se je več mesecev boril s smrtjo. Pri večerašnji razpravi je bil Čeh obsojen na pet let težke ječe.

Dogodki širom Jugoslavije

Na idiličnem Tuškancu pri Zagrebu se je v četrti zvečer odigrala krvava drama, ki jo verjetno zahtevala svojo žrtve. Ko se je 42letna Ivanka T. sprehajala okoli 21. po Sotijini poti, je nenadoma stopil pred njo neki neznanec in ji ukazal, naj se legitimira, češ da je detektiv Mirković, ki dela rano. Prestrašena žena je izjavila, da pač nima nobne legitimacije, da pa pojde z njim na policijsko stražnico v Tuškanec. V gozdu je neznanec nenadoma vrzel ženo na tla in jo hotel zlorabiti. Ivanka T. se mu je uprla. Med obema se je razvila ožupna borba, tekoma katere je žena klicala na pomoč. Njene kriče je čul stražnik Peter Behić, ki je takoj odšel v smeri, od koder so prihajali glasovi. Stražnik je iz žepa potegnil svetilko. Naslednji hip je bilo pozorišče borbe med ženo in neznanec razsvetljeno, napadalec pa se je bliskoma potuhnil, nato pa se je pognal v beg. Stražnik ga je zasledoval. Med begom se je begunec vsled teme zaletel v glavo v neko bukev in padel na tla. Kljub temu pa se stražnik ni vdal, marveč je z nožem navahnil nanj. Redar pa se je bliskoma pognal na napadalec: v ogorčeni borbi je fizično jačji napadalec stisnil za grlo in kmalu bi ga zadavil. Stražnik je klical na pomoč, zločinca pa se ga je naglo otresel in zbežal. Še enkrat ga je redar dohitel, toda napadalec je zopet pobegnil. Na begu je stražnik streljal za beguncem in ga dvakrat zadel. Med tem je prispel v bližino trgovski pomočnik I. F., ki je bil priča dogodku. Težko ranjeni zločinca je bil nato prepeljan v Zakladno bolnico. Gre za 23-letnega delavca Ivana Borisa iz Brinja. Bil je že opetovan predkaznovan ter je znan potepuh in vojaški begunec. En strel ga je zadel v nogo, drugi v trebuh. Njegove poškodbe so zelo težke in je malo upanja, da okrevi.

V preiskovalnih zapisih zagrebške sodišča se je večeraj zastrupil kaznjene Arpad H. Prepeljal so ga v bolnico, kjer so mu očistili želodec.

V okolici Kragujevca je bil te dni prijat drzen zločin Mirko Bogdanović, ki je dne 22. maja t. l. umoril seljaka Milana Mihajlovića in mu odvezl 55.000 Din gotovine, po izvršenem zločinu pa pobegnil. Sedaj ga je izdalo pismo, katero je naslovil na nekakega trgovca in mu nakazal 5000 Din, da jih izroči njegovi rodbini. Orožniki so morilec še pravčasno prišli, zakaj nameraval je pobegniti na Grško.

Hotelo celo izključiti, prijateljeli so ga svariili in opozarjali na družabne dolžnosti. On se pa za te »malenkosti« ni zmenil.

Vsak večer je zahajal k nji, da preživi v njeni družbi nekaj prijetnih ur. Ona se je vozila v njegovem razkošnem avtomobilu na izprehod. Svojega ljubavnega razmerja nista nikoli skrivala.

Bil je neprijeten zimski večer, mrzla burja je tutila pod okni. Douglas Stone je sedel v svoji sobi pri kamini, na mizici iz malahita je stala steklenica portskega vina. Tisti večer se je zgledil pri lady točno o pol devetih, nakar se je vrnil domov. Iztegnil je roko proti zvoncu, da naroči avtomobil in se odpravi zopet k ljubici, ko je nenkrat začul pod oknom drdranje kočije in nagle korake po stopnicah.

Nekdo bi rad z vami govoril, sire, — je dejal sluga.

Bolnik?

Ne, mislim, da vas hoče povabiti s seboj.

Saj je že pozno, — je odgovoril Stone, — nikamor ne gredim.

Sluga mu je izročil vizitko: Hamil Ali, Smirna.

Hm, to bo menda Turek, a?

Da, gospod doktor, dolgo pot ima baje za seboj in zelo utrujen je.

Eh, kaj, za noč sem sicer že od dan, vendar ga za privedite, da se po meniva, kaj hoče.

Sluga je odprl vrata in vstopil je majhen, slaboten mož. Gledal je tako, da bi človek mislil, da je kratkoviden. Polti je bil temne, lasje in brke črne, v roki je držal turban iz rdečega muselina.

— Dobar večer, gospod! — ga je pozdravil Stone, ko je sluga odšel. — Saj govorite angleško, kajne?

— Da, čeprav ne popolnoma. Sem namreč iz Male Azije.

— Potrebujete moje pomoči in nasveta?

— Da, gospod, k moji ženi morate. — Nocoj je že pozno.

Turek je potegnil molče izza pasa mošnjo in stresel iz nje kup cekinov.

Evo vam sto šterlingov in zagotavljam vas, da boste čez eno uro zopet doma. Moj avtomobil čaka pred hišo.

Douglas Stone je pogledal na uro — bila je ena — torej se še lahko oglasi pri lady. Sicer je bil pa tudi honorar tako izredno visok, da bi bil nespaeten, če bi ne izrazil ugodne prilike.

— Za kaj pa gre? — je vprašal neznanca.

— Oh, slučaj je težak, zelo težak in tragičen. Ali ste že kdaj slišali o Almahadosovih bodalcih?

— Ne, o tem pa res nisem ničesar slišal.

— To so stara, ostra bodala, podobna stremenom. Sem namreč arheolog in prihajam iz Smirne v svrhu kupčije. Prihodnji teden se vrnem domov. Tako bo-

Sokol

— Naša vojska na zletu v Pragi. Ministrstvo vojne in mornarice je obvestilo JSS, da prične vojsko, ki nastopi v Pragi, s skupnim vežbanjem v Beogradu od 15. t. m. dalje in sicer pod vodstvom br. Vojnoviča podnačelnika JSS ter častnika Rataja iz Ljubljane. Mornari dosepejo v Beograd v isto svrhu 22. t. m. Za Prago se pripravljajo v posebnih telov. točkah: 200 podčastnikov, 40 pitomcev vojne akademije, 40 mornarjev. Z njimi pojde v Prago tudi 50 mož broječa vojna muzika.

— Naša radost sokolski list za decima v 6. številki sledijo vsebino: Albin Čebular: K neosvojenemu bratom. — Pravi Sokol: Albin Čebular: Res bo tako! Le Sokoli je junak! — S. Vrdoljak: Antič na prvem izletu. — Niko: Zivalska abeceda. — Rešitev zagonek, rešitev zastave.

— V 6. številki »Sokolica« listu za naraščajočo sledečo vsebino: J. B.: Pred odlazak za Prago. — N. S.: Sokolska zmaga v Lyonu. — Sokolska predavanja s slikami. — Učaknice muškov naraščajo v Pragu. — Dr. L. K.: Priprave za tekmo. — Dopisi. — Glasnik.

— Važno za vse udeležence JSS na vsesokolskem zletu v Pragi. Jugoslovanski Sokol. Savez je ravnokar izdal »Uputstvo« — priročnik knjižice, v kateri so vsa potrebna navodila za naše udeležence na zletu v Pragi. »Uputstvo« vsebuje sledeča poglavja: Opšti del, tehnička uputstva, putne isprave, nečlanovi i deca, prodajanje srečaka itd., ulaznice za pozorišča itd., povorka, uputstva železniškega oddelka, vozne povlastice, raspored vozova, vozne cene, sokolski posebni vlak, lekarska služba za vsesokolski zlet v Pragi, pravilnik za prenočišča. Knjižica bo zelo dobrodošla vsakemu udeležencu za zlet v Pragi. Naroča se pri Jugoslovanskem Savezu. Cena 4 Din.

— Sokolska župa Ljubljana. Naše agilno sokolsko društvo v Stepanji vasi praznuje danes dne 20. junija 15-letnico obstoja, ob kateri prišli se pa tudi slavnostno razvije društveni prapor. Ker smo dolžni društvu za njegovo uspešno in pridno delovanje na sokolskem polju v neposredni bližini Ljubljane našo vsestransko podporo, vabimo tem potom vse župne edince, predvsem iz Ljubljane in okolice, da se udeležijo te izredne slavnosti v čimvečjem številu. Skupni odhod Sokolstva v kroju izpred Mešnega doma ob 14 uri. Polovična vožnja dovoljena. Sprejem slavnosti v dnevnem časopisu. Na svidenje v Stepanji vasi! — Zdravo! — Zupno starešinstvo.

Sport

Jugoslavija, Francija in Češko-slovaška

Dne 2., 3. in 4. julija se vrši v Pragi tromač med Jugoslavijo, Francijo in Češko-slovaško v damski lahki atletiki in v hakeni. Lahkoatletična tekmovanja bodo vselej pred hakenimi tekmami. V vsaki disciplini nastopijo po dve dami iste narodnosti. Prvo mesto šteje 7, drugo 5, tretje 4, četrto 3, peto 2 in šesto 1 točko. Tekmovalo se bo v tekih na 80.200,100 m in v telu z zapreki na 83 m, stafeta 4.100, skok v vis, v dalj, oboje z zlatom, met kroglice 3.023 kg, kopje 800 g, oboje z obema rokama, in met diska 1 kg z boljše roko. Naš team bo sestojal iz 15 oseb odnosno iz 13 dam, 1 spremljevalca in 1 spremljevalca. Lahkoatletičarke bodo po močnosti istočasno tudi hakenašice (!). Izbrani miting za match se vrši v Ljubljani 27. junija. Reklamni material s slikami atletičark in o doseženih uspehih je treba poslati na naslov Josip Wachsa, Nikoličeva 12.

— Strelska tekma S. L. D. V nedeljo 27. junija bo na ljubljanskem vojaškem strelišču strelska tekma, kjer bodo tekmovali poleg članov S. L. D. tudi vojniki in drugi prijatelji strelstva. Tekma se prične na vojaško tarčo ob 7. zjutraj, na lovske in mednarodne tarče po ob 9. in traja do 12. in od 14. do 19. zvečer. Dopoldne in popoldne streljanje s krogljo, popoldne pa še na bežečega zajca in leteče golobe z rjnjem. Puško mora vsak strellec prineseti s seboj. Naboj za streljanje zajcev bodo prodajali na strelišču. Kar je letošnje streljanje baš med vselejšnjem, imajo strelci z deželo priliko si ogledati vselejsem in imajo tudi polovično vožnjo. Po tekmi zabavni večer na vrtu v »Zvezdi«. Pri letošnji tekmi, ki bo precej

ostra, bodo pa tudi izredno lepa darila, poleg prehodnega in drugih daril, bo tudi darilo mesta Ljubljane. — Za vežbanje je strelcem na »zpolaj« vojaško strelišče v sredo in četrtek popoldne od 16. naprej. — S. L. D.

Naš novi roman

Prihodnji mesec začne izhajati v »Slovenskem Narodu« senzacionalen in vseskozi napet roman

„NA PRAGU SMRTI“

Visek ameriške detektivske drznosti in iznajdljivosti. Krasni prizori iz življenja indijskih princev, angleških lordov, in ameriških milijardarjev. Ljubljanska zgodba mladega, pogumnega ameriškega sportmana in lepe angleške aristokratkinje.

Opozarjamo ljubitelje zanimivega čtiva že zdaj na to delo, ki spada po bogati in pestri vsebini med najboljše moderne romane.

Beležnica

KOLENDAR.

Jutri: Nedelja, 19. junija 1926; katoličani: Siliverij; pravoslavni: 7. junija: Duhovji; muslimani: 9. zilhidže 1344; židje 8. ta muza 5686.

DANASNJE PRIREDITVE.

Opera: »Figarova svatba«.

Kino Metica: »Ko je Avstrija propadla«; »Ljubljanski čor«; »Pat in Patachon«; Kino Ideal: »Spijon«.

Javna produkcija gojencev »Glasbene Matice« ob pol 6. v Filharmoniji.

JUTRIŠNJE PRIREDITVE.

Ob pol 11: »Matineja v operi«.

Ob 20: »Grofica Marica«.

Kino Metica: »Ko je Avstrija propadla«; »Ljubljanski čor«; »Pat in Patachon«; Kino Ideal: »Spijon«.

Ob 17.30. Nogometna tekma Ilirija — Rapid na igrišču S. K. Ilirije.

DEZURNE LEKARNE.

Sobota in nedelja: Bahovec, Jurčičev trg; Ustar, Sv. Petra cesta; Jošt, Celovška cesta.

Druga plat zvona

Na članek »Turistovska nedelja« v številki 132. »Slovenskega Naroda« z dne 14. t. m. nam piše prijateljica našega lista:

Prav nič nas niti užalil, bratec, ko si se v svojem članku, v katerem si opisal nedeljski izlet na Golico z dne 13. t. m., spomnil tudi našega vselega ranja.

Res je, da je marsikateri ljubitelj nočnega miru potihoma izrekal gotovo »korje molitvice« — pa kdo naj bi bil vesel in živahen, če ne turist, ki je prilezel iz mesta, nega prahu in temnih ulic na sveži, opojni gorski zrak in se vsaj za trenutek otresel vseh pustih vsakdanjosti! In ker se nam, ki smo iz solnčnega juga doma, pretaka po žilah gorka rdeča kri in ne voda in mleko, ni čudno, če smo bili v veseli družbi veseli in živahni ter tako pokazali svojo temperamentnost. Ne kot lena megla, ki se vleče po vrhovih, temveč kot vitki solnčni žarki, smo skakljali okoli in čeprav smo malo ali nič spili, smo bili že rano v jutru na vrhu Golice in tedaj, ko smo občudovali krasoto slovenske zemlje v prvih solnčnih žarkih, smo se tudi zresnili in težko nam je postalo pri srcu, ko smo videli pred seboj Koroško v svoji svoji lepoti ter se spomnili tako tudi svoje daljne, neosvojenega doma vine...

S. P. D. naj nam pa našega vselega razpoloženja nikar ne šteje v zlo.

Čislani ljudje!

Naša zunanost je — čislana za prvi vtis. — Karakteristična ni obleka, ampak osebnost, v prvi vrsti pa glava. — Simpatična pojava in negovani lasje sta dva nerazdružljivi stvari. — Ali ste že premisljali, kako bi postali še bolj privlačni in priljubljeni? Elida Shampoo vam kaže to pot. — Elida Shampoo vsebuje nežno specialno milo, ki temljito umiva, daje lasem sijaj in izpopolnuje zunanost. — Elida Shampoo ohranja vaše lase zdrave in lepe ter povzdičuje karakteristiko vaše glave. — Elida Shampoo vsak teden! Imeli boste veselje na tem.

dalo je tičalo med blagom...

— Dovolite, da vas opozorim, da je moj čas za nocojšnji večer že oddan, ga je prekinil zdravnik. — Zato vas prosim, da mi razložite svojo zadevo kratko, in jasno.

— Saj to, kar vam hočem povedati, je baš najvažnejše. Moja žena je omedlela v sobi, kjer imam spravljene razne starinske predmete. Padla je tako nesrečno, da si je s tem prokletim bodalom prerezala ustnico.

— Se razumem, — je prikimal Stone in vstal. — Rano naj obežem.

— Ne, še nekaj važnejšega vas čaka.

— Kako to?

— Ta bodala so običajno zastrupljena.

— Zastrupljena?

— Da, in niti pri nas na vzhodu tega strašnega strupa ne poznajo, kaj šele v Evropi. Nihče ne pozna protistrupa.

— Kakšni so znaki zastrupljenja?

— Trdno spanje in smrt čez trideset ur.

— Povejte mi no, zakaj ste mi dali tako bogat honorar, če ne morem vaše žene izlečiti?

— Lekarstvo je brez moči, tu lahko pomaga samo kirurgov nož, ker se strup polagoma širi in ostane celo uro na istem kraju.

— Kaj pa če bi rano temeljito očistili?

Ponarejeni tisočdinarski bankovci

Aretacije v Luksemburgu in Metz. — Bankovci so bili izdelani v Nemčiji. — Novi stroji za tiskanje naših bankovcev.

Iz Pariza nam 14. t. m. javljajo: V krogih jugoslovanske kolonije in tudi v ostali pariški javnosti vzbujajo precejšnjo senzacijo vesti o razširjanju ponarejenih tisočdinarskih bankovcev po Franciji in na Luksemburškem. V Metz so prišli dva Srba, ki sta sumljiva, da sta skušala spraviti v promet falsifikate naših bankovcev. Preiskava je ugotovila, da so bili ti falsifikati izdelani na nemškem ozemlju. V Metz je prispel generalni direktor Narodne banke v Beogradu dr. Dragoljub Novaković, ki je dognal, da so bankovci res ponarejeni. Direktor dr. Novaković je dal tamošnjim kriminalnim organom in detektivom navodila, v kateri smeri naj se vodi nadaljna preiskava. Splošno mnenje je, da je bila zadnji čas v inozemstvu spravljenih v promet večje število ponarejenih tisočdinarskih bankovcev.

Naše poslaništvo v Berlinu je interveniralo pri nemški vladi, da podpira preiskavo in da poizveduje za ponarejalce in razpečevalce falsifikatov tudi na nemškem ozemlju.

V Luksemburgu je tamošnja policija zaprla nekake Srba, ki je skušal pri neki banki v Diedemhofu izmenjati dva ponarejena tisočdinarska bankovca za francosko valuto. Pri zaslišanju je izjavil, da je falsifikate dobil od nekakega svojega rojaka, kateremu je obljubil 400 frankov, če se mu špekulacija posreči.

V Pariz sta prispela direktor Narodne banke v Beogradu dr. Novaković in viceguverner g. Dragotin Protić. Direktor Narodne banke je prispel v Pariz v prvi vrsti zato, da vodi poizvedbe in preiskavo o razpečevalcih ponarejenih tisočdinarskih bankovcev. Obenem pa namerava nabaviti moderen stroj za

tiskanje bankovcev naše Narodne banke. Direktor dr. Novaković in viceguverner Protić sta imela več konferenc z zastopniki francoske Narodne banke. Oba sta posetila nekatere tovarne, ki izdelujejo tiskarske stroje. Novi stroji za tiskanje bankovcev se bodo montirali v novih prostorih Narodne banke v Beogradu. Obenem se vodijo v Parizu pogajanja za odkup vseh že izdelanih klisejev naših bankovcev, ki so deponirani pri francoski Narodni banki.

— Pariz, 17. junija. V Metz vodi tamošnja policija z največjo strogostjo in intenzivnostjo preiskavo proti ponarejalcem in razpečevalcem naših tisočdinarskih bankovcev. Policija je prepričana, da bo prišla vse krivce. Za sedaj je aretirani neki Živković, ki je poskušal razpečati več komadov tisočdinarskih bankovcev v neki banki, ki je podružnica neke italijanske banke. Policija računa, da bo Živković imenoval še ostale sokrivce.

Mariborska poroča

Smrtna obsodba.

Dne 11. oktobra 1925. so našli deklo Lizo Molarjevo, uslužbenko pri posestniku Ivanu Gotovniku v Javorju, umorjeno oz. zadavljeno. Neznani napadalec, ki je Molarjevo zadavil, je po zločinu izginil brez sledu. O zločinu so bili takoj obveščeni orožniki. Povodoma obdukcije trupla so izvedenci ugotovili, da je bila nesrečna žrtev podivjanega napadalca zadavljena. Napadalec je dekli z roko zamašil usta in nos, obenem pa jo je tiščal za brado. Nato ji je obraz zvil v ruto in vrečo, tako da ni mogla kričati na pomoč.

Umora je bil usmiljen brezposelni potepuh in klatež Ivan Pečovnik iz Sv. Pavla

Nova trgovina

manufakture

JOSIP ŠLIBAR

Nova trgovina

manufakture

LJUBLJANA, STARI TRG 21, poleg Zalaznika.

CENE:

	Din		Din
Francoska svila	70—, 100—	Volneno blago	65—, 100—, 160—
Crepe de Chine	90—	Voln. Crepe	60—, 90—
Surova svila	70—, 100—	Moški stofi	90—, 150—, 170—
Svilnate rute	80—, 150—		220—, 260—, 300—

A. Conan Doyle.

Slučaj lady Sannoxove

Razmerje med Douglasom Stonom in lady Sannoxovo je bila javna tajnost, znana v višji družbi, čije središče je bila ona, pa tudi med učenjaki in znanstveniki, kjer je bil zopet on zelo priljubljen in spgštovan. In tak, je vzbudila nemarna vest, da je stopila lady Sannoxova v samostan, splošno presenečenje, ki se je še povečalo, ko je prišla druga senzacionalna vest, da je našel znamenitega kirurga Stona, moža železnih živec, njegov sluga pri mlaki, kjer je sedel, držal obe roki v rokavu in se smeje oziral okrog. Njegov veliki duh je bil definitivno pomračen.

Lahko si mislimo, kakšno senzacijo je vzbudila ta vest celo med ljudmi, ki bi jih ne spravil zlepa iz ravnotežja. Douglasu Stonu je namenila usoda sijajno kariero in slavo, ime. Kakor kot kirurg, tako bi se bil proslavil tudi kot častnik, raziskovalec

Ob zaključku šolskega leta

Pred veliko žensko brezposelnostjo. — Ženska mladina in film. — Samoženjski zavodi ali koedukacija. — Medzavodne konferenice. — Potreba ženske borze dela.

Stojimo pred zaključkom šolskega leta. V prihodnjih dneh dobi mladina svoja izpričevala in odhiti z njimi na počitnice. Eni ostanejo v mestu, drugi premočnejši pohite na deželo, da obnovijo preko počitnic svoje zdrave in sile. Prihodnje leto prično znova in tako dalje, dokler ne doseže svojega cilja. Vseeno je tudi takih, ki bodo dali prihodnje dni šolskim klopem za vedno slovo in se posvečili praktičnim poklicem. Koliko teh revežev in revic bo v sedanji teški gospodarski krizi in poslovnih stagnaciji dobilo vsakdanji kruh in zaposlitev, je seveda drugo vprašanje.

Na vsak način je zanimivo pregledati enkrat ob koncu šolskega leta naše šolske zavode, da javnost spozna, koliko naraščajo prihaja vsako leto v šole in da razmislija, kam pojde pravzaprav ta vsako leto naraščajoča množica mladeničev in deklet. Omejujemo se za danes na naše ženske zavode. Ko srečujemo po ljubljanskih ulicah ob zgodnjih jutranjih urah od najmlajših pa do starejših letnikov ženske mladine, si večina ne stavlja vprašanja, kam neki hodi ta mladina, na kaj se pripravlja, kakšni so njeni poklici, kako bo nekoč zaposlena, kakšni so izgledi njezega bodočega samostojnega udejstvovanja.

Ženskih zavodov je v Ljubljani mnogo. O kakšni sistematični razvrstitvi po potrebi in možnosti pozneje spozna, služba za enkrat ni govora. Saj se tega vprašanja naši pedagogji sploh niso dotaknili. Tudi sociologi govore o vseh mnogih marksističnih teorijah, dočim ostaja naš domači socialni problem brez vratičnega odgovora.

Tu imamo predvsem meščanske šole s specijalnimi praktičnimi nameni, da pridejo po končanih štiri letnikih čimprej do kruha in zaslužka. Vsi ti zavodi so v strokovnem oziru odlični. Pri Uršulinkah ne zaostajajo za onimi pri St. Jakobu, v Siški ali v Lichtenurnovem zavodu, kjer imajo, tudi meščanske šole. Iz teh meščanskih šol prihaja prvi naraščaj, ki aspirira na javne poklice. Reči moramo, da kažejo statistični podatki že pri teh prvih aspirantkah na zaposlitev prav žalostno sliko. Baš ta skoro nemogoča zaposlitev povzroča, da gre ogromna večina teh deklet na druge, višje zavode, kjer nadaljuje študije prvotno vsled nezaposlenosti, pozneje pa, ker misli, da bo na ta način lažje prihajala do kruha. Nekaj te ženske mladine aspirira na žensko učiteljsko, kjer pa so sprejemni pogoji sila strogi in je selekcija kandidatnih tako ostra, da nimajo kandidatnje s teh šol posebnih izgledov. Druge absolventke teh šol se obračajo na Trgovsko akademijo, kjer se morajo podvreči enako strogim izbirnim metodam, kakor na ženskem učiteljsku. Tu sprejemajo vsled omejitve sprejemov v prvi letnik samo odličnjakinje iz gimnazij in drugih zavodov tako, da so izgledi meščanskih absolventk povsem slabi. Nekaj jih odpade na dvo-razredno trgovsko šolo, nekatere uberejo pot na trgovski tečaj liceja, druge se prijavijo v privatne institute za stroje-pisje in stenografijo Kristofa in Gorazda, velik odstotek odide na Srednjo tehnično šolo deloma na specifično tehnične oddelke, deloma v tečaje za ženske obrti. Kam s temi dekleti po končanih študijah, je tudi vprašanje.

Zelo važno postajalše je za marsikatero obitelji, ki premišljuje o usodi svojih hčera, je žensko učiteljsko s štirimi letniki in ca 150 učenkami. Vsled preobilice učitelje je morala šolska oblast uvesti numerus clausus, paralelke v prvem razredu so odpadale. Ljudstvo na deželi namreč odklanja učitelice in si povsod želi učiteljev. Zakaj tak pred-sodek in od kod, je težko povedati. Umestno pa bi bilo, da bi se publicane organizacije zganile in napravile temu predskoku konec. Dostop na žensko učiteljsko je s takimi razmerami in odredbami postal za večino kandidatnih skoro nemogoč.

Največje število naše ženske mladine gre naravno na naš najboljši izključno ženski zavod, na naško realno gimnazijo na Bleiweisovi cesti, kateri je pridružen še enoletni trgovski tečaj ter internat »Mladika«, vsi pod vodstvom ravni Juga. Ženska realna gimnazija bo s prihodnjim letom popolna, danes šteje ca. 380 gojenk. To je edina slovenska ženska gimnazija, vendar brez vsake državne subvencije. Tudi sicer nadrejena šolska oblast zavodu ne gre tako na roko, kakor zaslužio visoki pedagoški nivo ter njegove tradicije. Dočim je na pr. pred vojno užival pod mačeho Avstrije vse ugodnosti javnosti, mu domača šolska oblast odreja pravico, da smejo privatniki polagati na njem izpite, in sicer na podlagi popolnoma zgrešene interpretacije zastarelega srbskega zakona iz 1912-14. leta. Žal, da ljubljanska občina ne pride do zidanja lastne šole za takozv. šolo na Vrtači, ki je večinoma razmeščena po prostorih internata Mladike, s čimer je ta internat zelo oškodovan. Zanimivo je, da pritiska veliko županstvo na ljubljansko občino, naj zida nova šolska poslopja, da pa vlada dotične postavke dosledno črta.

Gojenke s te državne gimnazije se po končani nižji gimnaziji deloma napotijo v druge zavode, večina pa ostane zavodu zvesta in nadaljuje šolo do mature. Ne smemo končno pozabiti, da imajo nekatere gimnazije v Ljubljani že toliko ženski naraščaj, da obstojajo kar celi razredi skoro iz samih gojenk. Iz vseh teh višjih ženskih zavodov se kopičijo zopet nove aspirantke in absolventke za javne poklice. Res je, da jih nekaj ostane doma pri starših, nekaj se jih omoži, druge gredo na univerzo, kjer se posvete filozofskim predmetom, najraje jezikom, pa tudi farmakologiji in v poslednjem času tudi kemiji. Škoda le, da se naša dekleta izogibajo ženskega zdravniškega poklica, ko bi morali biti izglej v tem oziru prav zadovoljivi. S predskoki je treba obračunati, strokovna izobrazba mora tudi tu premagati ovire in se uveljaviti.

Precejšen odstotek deklet iz uradniških obitelji dobi že med šolanjem službe pri raznih javnih uradih, pri pošti, na železnici, v državnih uradih, bankah in trgovinah, večina pa po osebni protekciji. Tam pa, kjer teh priporočil in zvez ni, morajo dekleta čakati leta in leta, predno pridejo do kruha.

Zanimiv je pojav, da se tudi v meščanskih šolah pojavljajo slučajni, ko si dekleta zažele višjih študij in prestopajo celo direktno iz meščanskega zadnjega razreda v višjo gimnazijo, seve na podlagi posebnega izpita, kar priča, da so meščanske šole po svoji vzgoji in didaktični kvaliteti odlične. Saj so tudi v svojih učnih programih skoro izenačene z nižjimi srednjšolskimi zavodi. Zato je nerazumljivo in krivično, ako imajo kljub temu absolventke nižjih gimnazij skoro povsod prednost pred absolventkami meščanskih šol.

Iz vseh teh šol odhaja, kot rečeno, vsako leto toliko izsolane ženske mladine, da stojimo že danes pred veliko žensko brezposelnostjo. Kam z vso to žensko mladino? Iz brezposelnosti sledi moralna depresija, sledi marsikaj, kar ne bi zadovoljevalo resnega moralista, kar moramo vsekakor upoštevati pri tem koledarjem socialnem vprašanju. Skoro bi bilo res na mestu, da se pedagogji našega mesta zganejo in da prirede pod inicijativo ljubljanskega magistrata primerno socialno anketo, saj bi tudi odkrila prav interesantne strani. V šolski vzgoji nimamo nobene posvetovalnice za starše, kjer bi dobivali potrebne nasvete za svojo žensko dečo.

Da pa so naše šole postale mnogo praktičnejše in veliko bolj uravnotežene na eksistenčne poklice, kot pred vojno, ni dvoma. Tudi kvaliteten vzgojnega in naučnega dela v naših šolah, zlasti v ženskih zavodih, se je zadnja leta temeljito poboljšala, tako da stoji danes na zavidni višini in da je prebrojena kriza, ki smo jo v tem oziru preživljali med svetovno vojno in v letih povojne moralne in kulturne zmede. Razveseljivo je dejstvo, da se je tudi mladine poprijel popolnoma nov duh in da se vrača k upoštevanju srčne kulture in ženske blagosti. Povojna surovost, razigranost ter mestoma razuzdanost, ki smo jo žal opazovali celo

na ulici, je izginila. Mladina osredotočuje pozornost na zanimanje na resne stvari in odbija razvajenost. Neki zavodi so v teh stvareh vpeljali red in strogo disciplino, drugi pa žal še vedno popuščajo.

Posebno poglavje tvori vprašanje obiskovanja kino. Niso redki slučajni, da so učitelji zaslačili dekleta prvih razredov srednjih šol že s celimi albumi glasovitih kinoigralcev in da imajo taka dekleta svoje »ideale«. Naučni filmi ne vlečejo, pač pa odkrito zahtevajo »Pariske noči« in slično. Pojavili so se tudi slučajni, da so 10letne fantastke pisale kinopodjetjem, naj bi jim poslale navodila, kako bi postale slavne kinoigralke. V tem oziru greše obilno tudi starši, ki dopuščajo nedolžnim otrokom, da posejajo kino ob poljubnih urah in da jih tudi sami vodijo k filmom, ki niso pripravljeni za mladino. Tudi treba grajati zavode, ki dajejo gojenkam popolnoma prost dostop k vsem predstavam, kar vpliva slabo na prijateljice teh gojenk, ki jim zavodi prepovedujejo posejanje nedovoljenih predstav, češ »kar je njim dovoljeno, mora biti tudi nam«.

Nič manjša poguba za našo mladino pa so tudi zimske sezone in plesne vaje, kar se opaza v redih drugega četrletja. Dekleta posejajo plesne vaje, plešejo do polnoči in čisto tudi več, drugi dan prihajajo v šolo izžetne in izpitne, brez koncentracije pri pouku, vse obilne od sladkih fraz »kavalerijev« in njih lažnjivega gostoljenja. Neizkušene kakor so, verjamejo besedam, ustvarjajo si prve romančke, slede izmenjavne pisen in dekleta, s katerimi so se trudili več let profesorji in učitelji, zapadejo pogubi in zaidejo na stranpoti. V tem oziru greše v veliki meri starši sami, ki dovoljujejo hčerkam posejanje plesnih vaj in to v taki meri, ki škodi moralnemu in telesnemu zdravju njihovih otrok.

Povsem zadovoljivo pa je nasproti no razmerje ženske mladine napram sportu. Sport je mnogo doprinesel k izpremembi idealov mladoletnih žensk in h koncentraciji pozornosti na resne stvari. Pri vsem idealizmu pa bi bilo na sportnem gibanju ženske mladine grajati le to, da se naša sportna družba ne zmenijo za fizično vzdržljivost deklet, zlasti v panogah sporta, ki zahtevajo težke atletične napore in sistematične treninge. To opazajo vzgojitelji v zadnjem času prav često. Saj so tudi atletični naporji res v mnogih slučajih v nesorazmerju z žensko konstitucijo, odnosno vzdržljivostjo, učenke prihajajo v šolo zbite, brez primernega zanimanja za predmete. Tu se bodo že morali kompetentni sportni forumi pobrigati za primerno orientacijo v klubih in pozvati člane, da upoštevajo šolske potrebe.

Novo vprašanje je nastopilo po vojni s takozv. koedukacijo. Menimo, da koedukacija v sledečem smislu, ki ga opazamo tudi po ljubljanskih ulicah, ni veliko pridla. Pasantje, ki hodijo v bližini srednjih zavodov, kjer sede gojenke in gojenci skupaj v razredih, opazajo lahko vsak dan, kako se vračajo iz šole gojenke in gojenci v krdecih, kako švigajo »kavalerijski« pogledi, kako se te trope hrupno vlačijo domov, kar sigurno ne vpliva dobro na gojenke zavodov, kjer ne poznajo takih samopasniških manir.

Kavaleriji tu, kavaleriji tam (često nosijo ti kavaleriji gojenkam knjige domov), smešne fraze na levo in desno, to vse ne vzgaja in pospešuje nežne ženskosti. Tako koedukacija treba res enočasno odkloniti. Na vsak način treba dati prednost zavodom, ki se specializirajo na način pouka, vzgoje in didaktike predmetov, ki najbolje odgovarjajo ženski duši in njenim aperceptivnim sposobnostim. Zdi se nam, da je v tem oziru na vsak način modernnejše stališče specializacije, kakor ni veliranje moške razpozajenosti, ki je neizbežna z dekleti. V tem oziru se mora že med zavodi podpisati kak pedagoški dogovor, ki bo odklanjal sprejemanje ženske deče na zavode z mešanimi razredi, dokler se ne izpolnijo specialni ženski zavodi! To je problem, ki bi vsekakor spadal na medzavodne konferenice v Ljubljani.

O potrebi ženske borze dela pa smo že itak izpregovorili med prejšnjimi odstavki. Torej povsod vsesplošno vprašanje, ki zanimajo tako javnost, starše in oblasti.

Toda Stone se ni zmenil zanj. Pred njim je ležala ženska, imel je opraviti samo z izrednim slučajem bolezn. — Ne vidim nobenih vznemirjajočih znakov. — Se je obrnil k neznanecu. — Operacijo lahko odgodiva. — Vem, da je stруп smrtonosen in da lahko samo takojšnja operacija reši mojo dečo. Ne odlašajte torej, dragi gospod, rešite mi ženo, — je vzkliznil neznanec obupano in sklenil roke nad glavo.

Stone je še vedno kolebal. Toda — kaj če govori Turek resnico in kaj če bi njegova žena res umrla — potem bi imel v svojem poklicu neprijetnosti. — Iz lastne izkušnje torej veste, da je operacija neizogibna? — Prisegam pri vsem, kar mi je najdražje na svetu. — Toda obraz vaše žene bo po operaciji strašno grd. Ali ste pomislili na to?

— Nu, vsaj ne bo več mamil moških k poljubom. — Po teh brutalnih besedah se je Stone naglo obrnil, toda za premišljevanje ni bilo več časa. Pomaknil je svetilko k postelji in pripravil nož. Stijal dveh črnih očes je prodiral skozi pajčolan, punčice se pa skoraj niso videle. — Preveliko dozo oplja ste ji dali, — je dejal Stone.

— Da, res je bila nekoliko prevelika. — Vendar pa ni popolnoma onesveščena, kakor ste trdili, — je pripomnil Stone.

— Prosim vas lepo, pričneite z operacijo, čas hiti, — je odgovoril Turek nestropno.

Zdravnik se je hitro odločil. Prijel je bolnico za ustnico in naglo izrezal ranjeni del v obliki velike črke V.

Ženska je divje zakričala in planila pokoncu. Pajčolan je padel z njenega obraza. Križ božji, ta obraz je vendar tako znan! Da, spoznal je te mile poteze, čeprav jih je zalila kri, čeprav je bila spodnja ustnica zdaj ostudna. Vse se je zavrtelo okrog njega. Kakor v sanjah je videl, da leže brke in lasje dozdevnega Turka na mizi in da se lord Sannox smeje naslanja na steno. Nesrečna žena je ahal kričati, njena izmučena glava je omahnila nazaj. Douglas Stone je še vedno sedel tiho in nepremično, lordu je pa igral vedno isti smehljaj okrog ust.

— Verjemite mi, da je bila ta operacija Marion nujno potrebna, ne telesno, marveč moralno — saj me razumejte, sam, moralno. — Stone ni ničesar slišal. Njegove oči

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

OPERA.

Začetek ob pol 20.

Sobota, 19. junija: »Figanova svatba«. B. Nedelja, 20. junija: Ob 11. dopoldne Matineja opernih solistov in opernega zbora na korist Udruženja gledaliških igralcev. Izven. — Ob pol 20. zvečer: »Grofica Marica«. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

★

Naša drama v sezoni 1925-26

Letošnja sezona je imela okrog 224 predstav, t. j. nad 23 večerov na mesec. Prva predstava je bila 30. avgusta in zadnja 14. junija. Največkrat so igrali »Pegice« (20 krat), »Periferijo« in »Pygmalion« (po 13krat), »Drugo mladost« in »Desetega brata« (po 12krat), »Obri Warren« in »Zapeljivko« (po 11krat), »Žimska pravilica«, »Krpam mlajši« in »Naša kri« (po 10krat). Izmed predstav, ki niso bile namenjene abonementu, sta dosegli »Vdova Rošinka« (6krat) in »Vozel« (5krat) častno število.

Če govorimo o kvaliteti repertoarja, moramo predvsem omeniti svetovna dela: »Žimska pravilica«, »Ifigenija«, »Prof. Storici«, »Henrik IV.«, »A. Christie«, »Pygmalion«, »I. B. Borkman«, »Ladja Tenacity« in »Hamlet«.

Od domačih avtorjev so bili častno zastopani Iv. Cankar (»Za narodov blagor«, »Jakob Ruda« in »Cankarjev večerom«), Milčinski (»Krpam mlajši«), Golar (»Zapeljivka«) in Finžgar (»Naša kri«).

Poleg dvajsetih predstav za abonente je priredilo gledališče mnogo izven abonentskih predstav in večerov, med katerimi moramo predvsem omeniti Prešernovo in Cankarjevo akademijo ter mladinski predstavi »Kraljice Vidke kresno noč« in »Če pride čerodeje«.

Pregled repertoarja in število predstav nam priča o umetniški resnosti in marljivosti našega dramskega gledališča.

Gledališki pregled

Moskovska »Izvestia« poročajo, da namerava Lunačarski izdati za rusko mladino vse svetovne in ruske klasike. Današnja ruska mladina ne pozna klasikov, niti ruskih. Zavračali so jih doslej, češ da spadajo med »klasno literaturo«, zdaj pa le vidijo, da jih je treba. Lunačarski bo sam vodil izdajanje. Tako bo med drugimi ruske prestave »Faust«, ki ima tri vzorne ruske prestave, nanovč pretavljati. Sprejeta bodo tudi vsa B. Hauptmannova dela. Publikacije bodo zelo poceni in bodo namenjene predvsem mladini.

A. Tairoff, ki se nahaja trenutno v Berlinu, je prevzel Hasencleverjevo »Antigono« za hudožestveni teater.

Največji svetovni basist Šaljapin, ki se muhi sedaj v Parizu, odide v Avstralijo na turnejo, ki bo trajala eno leto dni.

V Berlinu je demisioniral iz zdravstvenih razlogov prof. L. Jessner kot predsednik »Zveze berlinskih gledaliških volik«.

V Pragi gostujeta ameriška koloraturka Gamma Walska in naš rojak Tineo Patiera, prvak dramske opere, v operah »Bohème« in »Tosca«. — Prasko nemško gledališče bo polco D'Albertovo opero »Golem«.

Iz letošnjih slavnostnih predstav v Solnogradu so črtali »Fausta« in bodo igrali mmo njega »Razbojnice« in »Kovarnstvo in ljubezen«.

Ruska judovska gledališka družba »Habima« iz Moskve (o kateri smo že poročali) je igrala pretekli teden D. Pinskega dramo »Večni jud«. Snov je vzeta iz časov Kristusovega rojstva in nam slika Ahasverjevo tragedijo.

Theater a. d. Wien praznuje letos 125-letnico svojega obstoja. — Zagrebčanka Vera Schwarz je angažovana na dunajski državni operi, kjer bo sodelovala vsako leto po par mesecev.

V Avstraliji se je blizu Sidneya prevrnil brzovlak ter se je ponesrečilo nad 40 oseb. Večina ponesrečenec so londonski operetni pevci, ki so se vračali iz Avstralije, kjer so gostovali v znanem londonskem »slagerju« — »Katja«.

V Londonu nastopa Ema Destinova kot revijski »star«. Časi se izpreminjajo — in londonski listi pravijo, da bi ta slavna opera zvezda pred desetimi leti za noben denar tega ne storila.

Zagrebski repertoar ima zanimivosti: Musorgskega opero »Hovanščina«, Tolstojev igro »On je vsega kriv« in poljsko komedijo »R. H. inženier« (Bruno Winaver).

V zagrebški katedrali so proizvajali Verdijev »Requiem« dne 8. t. m. Na tem duhovnem koncertu so sodelovali solisti Zikova, Pospišilova, Šimenc in Krizaj, dirigiral pa je Baranović.

Na Dunaju je umrla Eliza Elizza, komorna pevka. Bila je angažovana kot 22-letna subreta na Carl-Theatru. Pozneje je prišla na državno opero, kjer je sodelovala nad 20 let. Simpatična umetnica, ki je bila odlična pevka, je imela kot »c. kr. dvorna operna pevka« še to odlično lastnost, da tekoni vseh let svojega delovanja ni nikoli »odpovedala«. Naj bi jo vsaj v tem oziru posnemale veličine provincialnih odrov!

— 1. javna produkcija gojencev konservatorija Glasbene Matice v Ljubljani se vrši danes, v soboto, dne 19. t. m. ob pol 6. uri zvečer v Filharmonični dvorani. Na produkciji nastopi 11 gojencev iz solopevskega, klavirskega in violinskega oddelka. Klavirski spremljevalci pevcev in violini-stov so tudi gojenci konservatorija. — K produkciji vabimo vse, ki se zanimajo za razvoj glasbenega pouka, predvsem pa starejši gojencev. Kot vstopnice veljajo spored, ki je na razpolago v Matični knjigarni po 5 dinarjev izvod. Druga javna produkcija se vrši v ponedeljek ob 8. uri zvečer v Filharmonični dvorani. Tretja pa je na Vidovdan zvečer ob 8. uri istotam.

— Najboljši gojenci kr. muzične akademije v Zagrebu priredijo v Ljubljani v torek dne 22. in v sredo dne 23. t. m. dva javna koncertna nastopa, in sicer v torek 22. t. m. je klavirski večer gojenke Dore Gusičeve, na II. komornem večeru v sredo pa izvajata violinski del g. Ljerk Spiler, gojenec prof. Humla. Solo točke poje ga. Zinka Vilfan-Kunc, gojenka g. Marije Kostrenčič. Klavirski spremljevanje pa preskrbi gojenec Božidar Kunc. Sporedi za obe koncertni prireditvi so v predprodaji v Matični knjigarni po 5 din izvod. — Na podlagi sporeda je dovoljen tudi vstop v dvorano.

— Pevski zbor Glasbene Matice v Ljubljani priredi definitivno oratorijski koncert, na katerem se izvaja dr. Širolova Abrahamova žrtve v četrtek dne 1. julija ob 8. uri zvečer v unionski dvorani. Za kupljene vstopnice ostanejo v veljavi, nadaljna predprodaja v Matični knjigarni.

— Razstava Pavla Simiča. V ponedeljek 21. junija otvorijo v beogradskem Narodnem muzeju razstavo starega srbskega slikarja Pavla Simiča. O slikarju Simiču bo pri otvoritvi predaval v imenu umetniškega oddelka prosvetnega ministrstva g. Milan Kašanin.

Se že gradi! Kaj? Kje? Drogarna čokoladna gradba, okoli katere bodo krožili štirje cepelini.

Odkritje spominske plošče Ivanu Strelcu

Pripravljalni odbor za odkritje spominske plošče umrlemu nadučitelju Ivanu Strelcu pri Sv. Andražu v Slovenskih gorah opozarja cenj. čitatelje, da je v binkoštni številki objavil, da se vrši tozadevna ljudska slavnost dne 28. in 29. junija. Danes objavlja program svečanosti.

1. Dne 28. junija zvečer mirozov, umetni oženj, nato pa slavnostni banket.
2. Dne 29. junija ob pol 10. slov. služba božja in nato odkritje ter blagoslovitev spominske plošče na tukajšnji šoli.
3. Slavnostni govor.

4. Popoldne ob pol 15. F. Finžgarjeva ljudska igra v treh dejanjih na novem šolskem odru »Veriga«.

5. Po sporedu prosta zabava s srečelovom, šaljivo pošto, boj s konfeti, ameriškim zapornim itd. v gostilniških prostorih g. R. Rola.

Oba dneva svira znano godbeno društvo »Mura«, godba na pihala. Dirigira g. Janko Čirč iz Gornje Radgone.

Iz Ptujia vozi dne 29. junija od pol 10. od vlaka dopolne avto po znižani ceni.

Tuji, ki reflektirate na avto-vožnjo, javite se pravčasno potom dopisnice na naslov: Zvonko Predan, šol. upr. pri Sv. Andražu v Slovenskih gorah.

K obilni udeležbi vabi

ODBOR.

— Za to je premajhna in preveč nevarna. Podobna je gadjemu piklu.

— Edini izhod je torej operacija?

— Da. Moj oče je opetovano dejal: ako imaš tako rano na prstu, ga kar odsekaj! Zdaj si pa mislite, kako strašno je to, da ima moja uboga žena rano na ustnici.

— Mislim, da bo edini izhod operacija. Bolje je žrtvovati ustnico, kakor pa življenje.

— Oh, saj vem, da drugače ni mogoče. Bom moral pač prenesti ta strašni udarec, menda ni je že tako namenjeno.

Stone je vzel instrument, vato in ovojce. Bil je že skrajni čas, če je hotel se posetiti lady.

— Ali vam smem ponuditi kozarec vina, predno se odpeljeva v mrzlo noč? — je vprašal zdravnik in oblekel sukno. Neznavec je odločno odkimal z glavico, rekoč:

— Ne pozabite, da sem mohamedan in zvest učencem velikega proroka. Pač pa sem opazil, da ste položili v žep majhno stekleničico. Kaj je bilo to?

— Kloroform.

— Oprostite, toda kloroform je pri nas prepovedan. Nobenega alkohola se ne smemo dotakniti.

— Križ božji, saj vendar ne morem vaše žene operirati pri polni zavesti?

— Ah, saj ne bo čutila. Trdno spajne, prva posledica strasnega strupa, je že objel njene oči, poleg tega sem ji pa dal malo opija. Le počivaj, gospod, lepo vas prosim, avtomobil že čaka.

Avtomobil se je ustavil. Stone nikakor ni mogel spoznati, kje je, čeprav mu je bil znan ves London. Stara žena je odprla vežna vrata in šla z lučjo pred njima po stopnicah.

— Kako se počuti? — je vprašal arheolog ves v skrbeh. — Ali se je že zavedla? Je kaj govorila?

— Ne, gospod, še vedno spi tako trdno, kakor pred vašim odhodom.

Sledila sta starki. Njuni koraki so zamolklo odmevali po tihem domu. Naposled sta stopila v sobo, opremljeno po orijentalnem okusu. Tu je bilo vse polno stočkov, mizic, čudnega orožja, preprog in vaz. Slaba luč je brlela pod stropom. Stone je prižgal električno svetilko, in stopil k postelji, na kateri je ležala ženska v turški obleki in z gostim pajčolanom črez obraz. Spodnji del obraza ni bil zastrt in izkušeno zdravnikovo oko je opazilo majhno rano na spodnji ustnici.

— Upam, da so vam znani naši verski običaji in da vas pajčolan ne bo motil.

Toda Stone se ni zmenil zanj. Pred njim je ležala ženska, imel je opraviti samo z izrednim slučajem bolezn.

— Ne vidim nobenih vznemirjajočih znakov. — Se je obrnil k neznanecu. — Operacijo lahko odgodiva.

— Vem, da je stруп smrtonosen in da lahko samo takojšnja operacija reši mojo dečo. Ne odlašajte torej, dragi gospod, rešite mi ženo, — je vzkliznil neznanec obupano in sklenil roke nad glavo.

Stone je še vedno kolebal. Toda — kaj če govori Turek resnico in kaj če bi njegova žena res umrla — potem bi imel v svojem poklicu neprijetnosti.

— Iz lastne izkušnje torej veste, da je operacija neizogibna? — Prisegam pri vsem, kar mi je najdražje na svetu.

— Toda obraz vaše žene bo po operaciji strašno grd. Ali ste pomislili na to?

— Nu, vsaj ne bo več mamil moških k poljubom.

Po teh brutalnih besedah se je Stone naglo obrnil, toda za premišljevanje ni bilo več časa. Pomaknil je svetilko k postelji in pripravil nož. Stijal dveh črnih očes je prodiral skozi pajčolan, punčice se pa skoraj niso videle.

— Preveliko dozo oplja ste ji dali, — je dejal Stone.

— Da, res je bila nekoliko prevelika. — Vendar pa ni popolnoma onesveščena, kakor ste trdili, — je pripomnil Stone.

— Prosim vas lepo, pričneite z operacijo, čas hiti, — je odgovoril Turek nestropno.

Zdravnik se je hitro odločil. Prijel je bolnico za ustnico in naglo izrezal ranjeni del v obliki velike črke V.

Ženska je divje zakričala in planila pokoncu. Pajčolan je padel z njenega obraza. Križ božji, ta obraz je vendar tako znan! Da, spoznal je te mile poteze, čeprav jih je zalila kri, čeprav je bila spodnja ustnica zdaj ostudna. Vse se je zavrtelo okrog njega. Kakor v sanjah je videl, da leže brke in lasje dozdevnega Turka na mizi in da se lord Sannox smeje naslanja na steno. Nesrečna žena je ahal kričati, njena izmučena glava je omahnila nazaj. Douglas Stone je še vedno sedel tiho in nepremično, lordu je pa igral vedno isti smehljaj

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 19. junija 1926.

— **Kralj obolel.** Na nasvet zdravnikov kralj ne sme zapustiti svojega stanovanja, ker ima zvišano temperaturo. Kralj je lahko obolel, ni pa nikake bojazni, za kako hujšo komplikacijo.

— **Sej kabineta prosvetnega ministrstva.** Prosvetni minister Miša Trifunović je imenoval dosedanjega šefa kabineta v ministrstvu ver Mihajla Marčetiča za šefa kabineta prosvetnega ministrstva.

— **Iz srednješolske službe.** Prosvetni minister je vzel na znanje ostavko g. Jakoba Kotnika, profesorja II. realne gimnazije v Ljubljani.

— **Iz sodne službe.** Z odlokom ministrstva pravde so pomaknjeni sledeči kandidati 3. skupine III. kategorije v 2. skupino III. kategorije: Drevenc Josp, Vondina Milan, Kogej Josip, Rožanc Anton, Kresnik Jakob, Drame Ivan, Vrančič Vinko, Matičič Anton, Čuk Stanko, Zupšek Alojzij, Logar Filip, Lipužič Alojzij, Stanovšek Fortunat, Modic Ljudevit, Istinič Albin, Amalietti Julij, Autischer Fran, Kramer Anton, Kogej Anton, Bervar Adolf, Remec Angel, Zargi Jakob, Kunc Ljudevit, Mod Evgen, Pintarič Mihael Martin, Preželi Drago, Lapajnar Angela, Vondina Ladislav, Lileg Albin, Skvarča Ivan in Marčič Julko.

— **Notarska premostitev.** Minister pravde je premostil notarja dr. Ivo Sorlija iz Smarja pri Jelšah v Maribor.

— **Imenovanje v notarski službi.** Minister pravde je imenoval notarskega namestnika Jura Detička za notarja na Vranskem.

— **Upokojitev.** Minister pravde je trajno upokojil višjega pisarniškega oficijala pri okrajnem sodišču v Laškem g. Franc Marinko.

— **Napredovanje.** Duhovnik škofiškega semenišča v Ljubljani g. dr. Ciril Potočnik je pomaknjen iz 8. skupine I. kategorije v 7. skupino iste kategorije z enako osnovno plačo.

— **Ljubljanski veselejšem** je poslal v Beograd svojega delegata, gospoda Dr. L. Bohma, ravnatelja Trgovske akademije v Ljubljani. Dr. L. Böhm ima nalogo, da kot vsako leto tudi letos osebo povabi najodličnejše osebnosti gospodarstva v Beogradu, zlasti častnega predsednika, ministra Trgovine in industrije gospoda Dr. Ivana Krajača in člana častnega predsednika, ministra za poljedelstvo, gospoda Ivana Pucija, ki svedeni otvoritvi letošnjega veselejša, ki se vrši dne 26. tm. Odlični gospodje, merodajni faktorji se bodo na veselejšu lahko prepričali o žilavosti naših gospodarskih krogov v današnji težki gospodarski krizi. Slovenija je uničena, če propade naša industrija, obrt in industrija.

— **Sprejem v naše državljanstvo.** V naše državljanstvo je sprejel poslovodja delavnice državnih železnic v Mariboru Jaroslav Kašpar z ženo Elizabeto, rodom iz Pobra in dosednji podanik češkoslovaške republike.

— **Izstop iz državljanstva.** Rudolf Löschnig, vinški trgovec v Gradcu, rojen v Slovenijgradu, je skupno s člani svoje rodbine izstopil iz našega državljanstva.

— **Pomoč kulturnim društvom na kmetih.** Prosvetno ministrstvo je sklenilo podpirati ustanovitve prosvetno - kulturnih in zlasti pevskih društev na kmetih. Prepričano je, da so takšna društva velike važnosti za kulturni napredek našega sela. V svrhu ustanavljanja kulturnih in pevskih društev je prosvetno ministrstvo iz svojega proračuna dovolilo kredit v znesku 150.000 Din.

— **Pravilnik o industrijskih tih.** Prosvetno ministrstvo je izdelalo nov pravilnik o industrijskih tih, ki stopi v veljavo 1. julija t. l. Dosednji pravilnik se z novim spremeni glede pristojbin.

— **Razvrstitev srednješolskih profesorjev.** Prosvetni minister je določil posebno komisijo, ki ima izdelati novo razvrstitev profesorjev na srednjih šolah za prihodnje šolsko leto. Komisija je te dni pričela posloovati. V zvezi s tem je pomočnik prosvetnega ministra D. Obradović včeraj imel konferenco z načelnikom oddelka za srednje šole Magaraševićem. Pri tej prilici so ugotovili principi, po katerih se bi izdelala razvrstitev srednješolskih profesorjev. V glavnem bo komisija poslovala po starih načelih.

— **Carinske konference.** Generalna direktorja carin je sklenila vzpostaviti prej obstoječo prakso prirejanja carinskih konferenc, ki so največje važnosti za gospodarske kroge, kakor tudi za carinske uradnike.

— **Novi državni proračun.** V vseh ministrstvih izdelujejo predloge za načrt novega državnega proračuna. Predlogi ministrstev morajo biti gotovi do 10. avgusta, nakar jih prevzame finančno ministrstvo v nadaljnje sklepanje.

— **Finansiranje nacionalnega odbora Mednarodne trgovske zbornice.** Zagrebška trgovska zbornica je obvestila vse zbornice v državi, da je pripravljena financirati izdatke našega nacionalnega odbora Mednarodne trgovske zbornice v slučaju, da je za sedež tega odbora izbran Zagreb.

— **Konferenca zdravniških zbornic.** V Beogradu se je pričela konferenca zdravniških zbornic iz cele države. Konferenci prisostvuje tudi minister za narodno zdravje dr. Slavko Miletič. Na konferenci bodo razpravljali tudi o zadnjem sporu med ministrstvom narodnega zdravja in sarajevsko zdravniško zbornico.

— **Kongres Orjune.** V nedeljo 20. junija se bo vršila v Splitu seja direktorija Orjune. Na sestanku bodo razpravljali o sklicanju kongresa. Mesto kongresa še ni določeno. V kombinaciji so Ljubljana, Zagreb in Sarajevo.

— **Za slovensko učiteljsko združenje.** Poljsko učiteljsko združenje je pozvalo U. J. U., naj se v kakšnem mestu naše države vrši sestanek delegatov učiteljskih združenj iz Poljske, Češkoslovaške, Jugoslavije in Bolgarske. Na sestanku naj bi delegati razpravljali o ustanovitvi vseslovenskega učiteljskega združenja. Naše učiteljsko zdru-

ženje še ni odgovorilo na predlog, pač pa sedaj pravkar razpravlja o njem.

— **Pregled francoskih šol.** Posebej določeni nadzorniki so te dni pregledali francoske šole v Južni Srbiji. O razmerah in stanju na teh šolah sestavijo nadzorniki ministrstvu prosvete poročilo v našem in francoskem jeziku.

— **Kongres društva za tujski promet.** V Pragi se vrši od 27. junija do 6. julija kongres za propagando tujeskega prometa. Na kongresu bodo razpravljali o organizaciji urada za tuje turiste, o oporotitvi propagandističnega gradiva carine, o statistiki tujeskega prometa in o turistični propagandi. Na kongresu v Pragi bo zastopana tudi naša država.

— **Invalidski dom v Sarajevu.** Sarajevska organizacija Udruženja vojnih invalidov je pričela akcijo, da se zgradi v Sarajevu invalidski dom. V to svrhu je organizacija dobila dovoljenje od vlade, da priredi veliko loterijo.

— **Pomoč rodbinam prosvetnih delavcev.** Prosvetno ministrstvo je iz svojih proračunskih kreditov dovolilo svoto 200.000 Din kot pomoč siromašnim rodbinam delavcev, ki so zlasti delovali v Južni Srbiji za časa tujeske vlade.

— **Nova palača finančnega ministrstva.** Na vogalu ulice Njemanje in ulice Miloša Velikega gradi finančno ministrstvo veliko palačo, ki je sedaj že skoraj pod streho. Prihodnje dni pričnujejo notranji in zunanji deli. Za dovršitev te zgradbe je v novem proračunu finančnega ministrstva rezervirana svota 10 milijonov Din, kakor tudi kredit 2 milijonov za vpeljavno centralne kurjave.

— **Skupščina Zveze trgovskih pomočnikov in privatnih namestencev.** Zveza trgovskih pomočnikov in privatnih uradnikov je sklicala za 4. julija redno letno skupščino, ki se vrši v Beogradu na katero prispejo delegati vseh pokrajinskih organizacij, trgovskih pomočnikov in privatnih uradnikov. Skupščina se vrši v prostorih Zveze bančnih, trgovskih in industrijskih uradnikov.

— **Redek jubilej.** Te dni praznuje svoj 70letnico čil in zdrav, v polni duševni svožosti, tukajšnji trgovec in steklarski mojster g. Julij Klein. Jubilant, rojen Trboveljan, sta bivšega dolgoletnega ravnatelja steklarne v Zagorju, se je posvetil, do vršivši trgovsko akademijo v Gradcu, do vzgladu svojega starejšega brata, poznejšega ravnatelja steklarne v Hrastniku, steklarski stroki. Vstopil je kot praktikant leta 1872. v steklarsko in porcelansko trgovino Jos. Bernarda na Marijiinem trgu. To trgovino je po lastnikovi smrti leta 1888. sam prevzel, razširil in ji pridobil vsled solidnosti, točnosti in strokovnega znanja najboljši sloves daleč preko meja. Ustanovljena je bila pred 70 leti in spada med najstarejše v našem mestu. Želimo jubilantu, da bi mu bilo sojeno uživati še mnogo let v enaki svežosti in čvrstosti zadoščen za svoje trudopolno delovanje.

— **Enotna farmakopeja za našo državo.** Ministrstvo za narodno zdravje pripravlja načrt zakona za enotno, v vsej kraljevini veljavno farmakopejo. Do sprejetja tega zakona je ministrstvo izdalo naredbo, po kateri se razširja srbska farmakopeja iz leta 1908. na vso državo. To naredbo objavila »Uradni list« z dne 15. junija. Naredba stopi v veljavo dne 1. septembra 1926.

— **Razpisana služba.** Pri okrožnem sodišču v Mariboru je razpisano mesto pisarniškega ravnatelja. Prošnje do 10. julija t. l. na predsedništvo okrožnega sodišča v Mariboru.

— **Konkurzi.** Razglašen je konkurz nad imovino Rudolfa Simoniška, trgovca v Brnici pri Hrastniku. Prijave terjatev do 15. julija t. l. na okrožno sodišče v Celju.

— **Razglašen je konkurz nad imovino Josipa Urha, veletržca z vinom v Ormožu.** Prijave terjatev do 20. julija t. l. na okrožno sodišče v Mariboru.

— **Mnogoštevilne dražbe v Sloveniji.** »Uradni list« z dne 15. t. m. objavlja 15 dražbenih oklicev različnih sodišč v Sloveniji, s katerimi prihajajo na javno dražbo razne nepretničnine, odnosno posestva.

— **Razstavo deskih ročnih del in risarskih izdelkov priredi II. deska osnovna šola v Ljubljani na Cojzovi cesti.** Razstava je odprta dne 20. in 21. junija od 9. do 12. ure in od 15. do 18. na to razstavo opozarja am starše, katerih otroci posejajo tamkašnje šolo in vse ostalo občinstvo, ki se zanima za izdelke šolskih otrok.

— **Državna pomožna šola v Ljubljani** vabi na razstavo, ki jo priredi dne 20. in 21. junija t. l. od 9. do 12. ure dopoldne in od 1. do 7. ure popoldne v svojih prostorih na Grabnu, Cojzova cesta.

— **Nadaljnje prijave sodniji radi poučevanja slovensčine.** V Zatoimlju je bila objavljena sodniji kar četvorica priprostitih kmečkih deklet, češ da so držale ta no šolo. V resnici so pa le pomagale pri učenju otrokom svojih sorodnikov in sosedov, kar je že sploh lepa navada pri naših dekletih, da varujejo in poučujejo vaško dečo. Italijansko časopisje jih kar imenuje učiteljice. V Črničah so pa naznanili radi istega vzroka gđno. Kosovel sodniji oblasti.

— **Kako je s pisateljem Francetom Bevkom?** Pisatelj France Bevk se nahaja zaprt v prostorih goriškega tribunala. Ni sam v celici, ampak je zaprt v družbi raznih navadnih kaznivcev. Hrano dobiva od zunaj. Sedaj sme tudi pisati, kar mu je težko radi ozračja, v katerem živi ter tudi radi duševnega razpoloženja, ki pač ni ravno primerno za duševno snovanje. Njegov zagovornik je napravil priziv proti obsodbi goriškega tribunala na prizivno sodišče v Trst dne 26. t. m. in se bo vršila ponovna razprava Bevkovega procesa v Trstu. Želja celega našega naroda je, da bi bila njegovemu priljubljenemu pisatelju kazni omljena in skrajšana saj v toliko, da bi bil tisti dan spuščen zopet na svobodo.

— **Protestni zbor akademskih omladin** radi nettunskih konvencij. V nedeljo 20. junija priredi celokupna akademska omladina zagrebške univerze veliko protestno zborovanje proti nettunskim konvencijam.

Zborovanje se bo vršilo na vrtu pred univerzitetnim poslopjem ob 11. dopoldne. To protestno zborovanje priredi zagrebška akademska omladina brez razlike strank. Na vsak način je lep dokaz nacionalne enodnostnosti zagrebške akademske omladine in dobro znamenje nene odločno patriotične orijentacije.

— **Jugoslovenska Matica v Kranju** priredi Vidovdanske proslave v nedeljo, dne 27. t. m. ob pol 9. uri zvečer v gledališki dvorani Narodnega doma z »Akademijo«. Na vzporedno so raznovrstne, slavnosti primerne točke. Po akademiji družabni sestanek. Na patriotično slavnost so vjdno vabljeni poleg mešanstva tudi delegati zveze trgovskih gremijev, ki zboruje isti in naslednji dan v Kranju.

— **Odprtje Miklošičevega spomenika v Ljutomeru.** Ker se 1. avgusta vrši odprtje spomenika kralju Petru v Kranju in bi gostje iz ljubljanske oblasti ne mogli ta dan v Ljutomer, se odprtje Miklošičevega spomenika preloži na 8. avgusta. Ponovno se prosi, naj se ta dan ne prireja druge večje prireditve.

— **Slovenski skavti v inozemstvu.** Dne 28. junija oziroma 12. julija priredi skupina slovenskih skavtov daljši izlet v inozemstvo. Nekaj jih odide že 28. junija na Dunaj in v Prago, kjer bodo stopili v stik s tamšnjimi skavti. V Pragi si bodo ogledali tudi velike sokolske svečanosti. 12. julija pa se odpravijo preko Plznji, Marijanskih lazni, Heba na Hof, kjer se snidejo s slovenskim skavti, ki odidejo 12. julija iz Ljubljane. Na postaji Hof bodo čakali nemški skavti pod vodstvom brata Hellmut Haubolda naših, s katerimi bodo potovali po južni Nemčiji in sicer: Jena, kjer si bodo ogledali Zeissovo tvornico, Weimar, tu bodo prisostvovali slavnostnim Schillerjevim igram, Erfurt, Gotha, Eisenach, Würzburg, Nürnberg, München in Salzburg, od koder se povrnejo dne 1. avgusta v Ljubljano. V Nemčiji bodo Slovenci gostje tamšnjih skavtov. Vodja ekskurzije bo tov. Predvidni Pingvin, tajnik ljubljanskega stega. Upamo, da se bodo vsi izletniki brezpogojno pokovaravili naredbam brata Pingvina. Želimo vrlim skavtom obilo sreče v Nemčiji in upamo, da bodo častno zastopali v inozemstvu jugoslovanske skavte.

— **Natečaj za idejno načrte slovenske enodružinske hiše.** Razsodišče za presojo načrtov slovenske enodružinske hiše v konkurenci, ki jo je razpisala gradbena zadruga »Dom in Vrt«, ni prisodilo nobenemu izmed 7 projektov nagrade, ker deloma niso zadostili natečajnim pogojem, deloma pa niso odgovarjali intencijam razpisa. Pač pa je priporočilo razsodišče tri projekte v nakup in sicer projekte z gesli »Novi dom«, »Triglavl« in »Izraze«. Dotični gospodje podjetniki se vabijo, da dvignejo določene zneske pri tajniku zadruge g. vlad. svetniku dr. Franu Spiller - Muysu, Markov, Turjaški trg 3/II., kjer je prevzeti tudi vse ostale načrte do 30. t. m. Po tem roku odločanja zadruge vsako odgovornost za projekte.

— **Upravo slovenske revije »Razgled«.** razpošiljanje in zbiranje naročnikov po vseh državah, razen Češkoslovaške, je prevzela knjigarna »Vera«. Vsa naročila in vprašanja upravnega značaja je naslavljati v bodoče torej na: Knjigarna »Vera«, Ljubljana, Aleksandrova cesta. — Zastopstvo glavnega uredništva »Razgleda« v Pragi za kraljevino SHS pa je v Ljubljani, Križevniška ulica 6/1.

— **Zlatnike so našli v milju »Gazela«.** (imeni v oklepajih označujejo trgovce, kjer je bilo milno kupljeno) g. R. Erjave, Celje (Janko Božič), Marija Fabijan, gostilničarka, Novo mesto (A. Janc), Ana Rak, kuharica, Sevnica (Anton Verbič), Marija Strucl, (pri Gospodarski zvezi na Rakeku), Brigita Brezovar, Zagorje ob Savi (J. Müller), Tomo Tomljenovič, Brod na Savi (Vilko König in drug), Ivan Kučan, Karlovac (Konzum), Barbara Mihelič, Selo Brestovac št. 76 (Adolf Weiss in sin, Zlatar, Bistrica), Ivan Tomljenovič, Bjelovar (Franjo Tomljenovič), Milan Vukasinič, Topusko (Ilija Skundrič).

— **Zlatnike so našli v Zlatorog-terpenovnem milju:** Jerica Senica, Sv. Danijel pri Prevaljah, Matija Baković, Bihač, Katinka Konrad, sopraga postajenačelnika, Misljinje, Franciška Černetič, Sp. Hudinja pri Celju, Franciška Lapuh, Brezina pri Brežicah, Marija Jenko, Ljubljana, Cesta na Loko 1, Alojz Čeh, Jiravci pri Ptuj, Alojzija Povhe, Ravne pri Krškem, Slavje Pavel, Grubišopolje, Laščinska cesta 22, Gema Vrdoljak, Zagreb, Tvorniška ulica 2, Tonka Sodošeg, Zagreb, Josipa Brnčić, Zagreb, Opatovina 41.

— **Novootvorenji zborni atelje Ivana Radovana** se nahaja v Ljubljani, Šelenburgova ulica 4, I. nadstropje (preje Dr. Prossingag), zborni atelje Frana Radovana pa je še v Ljubljani VII, Celovška cesta 14.

— **Zveza za tujski promet v Sloveniji** naznanja, da se vrši njen občni zbor dne 26. t. m. ob 15.30 v sejni dvorani Zveze trgovskih gremijev za Slovenijo (palača ljubljanske kreditne banke). Dnevni red običajni. K obitni udeležbi vabi odbor. 643

— **Pri pokvarjenem železcu, slabem okusu v uših, glavobolu v čelu, mrzlici, zaprtosti ali grizl deluje pogosto je kupica grenčice »Franz - Josef« zanesli uro, hitro in prijetno. Odlični strokovni zdravniki izpričujejo, da se raba vodo »Franz - Josef« izkazuje za pravo dobroto za prehranljivo pot, preobloženo z jedjo in pijačo.** 351

— **Najboljši in najtpežnejši čevlji TIP-TOP in BALY-ŠVICA** se dobe le v trgovini ŽIBERT, Prešernova ul.

— **Šolske objave**

— **Na Državnem osrednjem zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani,** Turjaški trg št. 4/1, se vrši vpisovanje golek in hospitantk od 28. do 30. julija, vselej od 9. do 12. ure dopoldne. Na zavodu se poučuje sledeče: klekijane čipke, živane čipke, belo in pisano vezenje, toledo, filet in biserna dela. Redne gojenke se sprejemajo po dopolnjenem 14. letu. Pouk je brezplačen in dobivajo gojenke še vse potrebno tvorivo zastoi. Izdelki ostanje last zavoda, razen

vzornih prtov. Izdelki se pa lahko odkupijo. Marljive gojenke revnih staršev prejemaajo po možnosti podpore.

— **Vidovčev klub v Ljubljani** opozarja vse člane, da se vrši v soboto 19. t. m. ob 7. uri zvečer v Narodni kavarni, zadnja soba, zadnji članski sestanek pred počitnicami. Ker se bo na sestanku pogovorilo o prihodnjem šolskem letu, prosimo polnoštevilne in točne udeležbe. — Predsednik.

— **Vpisovanje učenk na I. državni deklški meščanski šoli v Ljubljani** se vrši dne 30. junija in 1. julija od 8. do 12. ure. V prvi razred se sprejema o tudi učenke, ki so uspešno dovršile četrti razred osnovne šole. Učenke naj se priglase v spremstvu staršev ali namestnikov ter prinese s seboj zadnje šolsko izpričevalo in rojstni list.

— **Razstava risarskih izdelkov in ženskih ročnih del,** ki so jih gojenke napravile tekom letošnjega šolskega leta na mestni ženski realni gimnaziji v Ljubljani, je odprta do nedelje vsak dan od 9. zjutraj do 6. zvečer. Vstop prost. Vabimo starše in prijatelje zavoda, da si številno ogledajo to zanimivo razstavo.

— **Na II. deklški meščanski šoli v Ljubljani** je vpisovanje dne 29. in 30. t. m. od 8. do 12. Novovstopilne učenke naj prinese poleg izpričevala tudi krstni list.

— **Državna dvorazredna trgovska šola v Celju.** Vpisovanje gojencev in golek na šolsko leto 1926/27 se vrši 30. junija in 1. julija, vsakokrat od 9. do 11. ure. K vpisu je prinesiti zadnje šolsko izpričevalo in krstni list. Oni, ki stanujejo izven Celja, se morajo prijaviti in poslati svoje dokumente po pošti. V I. letnik se sprejema o dečki, oziroma deklice, ki so dovršili z uspehom 4. razred srednje šole (gimnazije, realne gimnazije, realke, liceja) ali četrti razred meščanske šole. V II. letnik se sprejemajo absolventi V. letnika javnih dvorazrednih trgovskih šol.

— **Sprejem v konjeniško podoficirsko šolo v Nišu.** Po oglasu kon eniške podoficirske šole v Nišu br. 1408 od dne 13. junija t. l. se bodo tudi letos sprejemali mladeniči kot pripravniki v to šolo, katere se začne 28. septembra in katere traja dve leti. Natančne pogoje in vse ostale potrebne informacije se lahko dobe pri ljubljanskem mariborskem in celjskem vojnem okrgu.

— **Na II. deklški meščanski šoli v Ljubljani** je vpisovanje dne 29. in 30. t. m. od 8. do 12. Novovstopilne učenke naj prinese poleg izpričevala tudi krstni list.

— **Državna dvorazredna trgovska šola v Celju.** Vpisovanje gojencev in golek na šolsko leto 1926/27 se vrši 30. junija in 1. julija, vsakokrat od 9. do 11. ure. K vpisu je prinesiti zadnje šolsko izpričevalo in krstni list. Oni, ki stanujejo izven Celja, se morajo prijaviti in poslati svoje dokumente po pošti. V I. letnik se sprejema o dečki oziroma deklice, ki so dovršili z uspehom 4. razred srednje šole (gimnazije, real. gimnazije, realke, liceja) ali četrti razred meščanske šole. V II. letnik se sprejemajo absolventi V. letnika javnih dvorazrednih trgovskih šol.

— **Na II. deklški meščanski šoli v Ljubljani** je vpisovanje dne 29. in 30. t. m. od 8. do 12. Novovstopilne učenke naj prinese poleg izpričevala tudi krstni list.

— **Državna dvorazredna trgovska šola v Celju.** Vpisovanje gojencev in golek na šolsko leto 1926/27 se vrši 30. junija in 1. julija, vsakokrat od 9. do 11. ure. K vpisu je prinesiti zadnje šolsko izpričevalo in krstni list. Oni, ki stanujejo izven Celja, se morajo prijaviti in poslati svoje dokumente po pošti. V I. letnik se sprejema o dečki oziroma deklice, ki so dovršili z uspehom 4. razred srednje šole (gimnazije, real. gimnazije, realke, liceja) ali četrti razred meščanske šole. V II. letnik se sprejemajo absolventi V. letnika javnih dvorazrednih trgovskih šol.

— **Na II. deklški meščanski šoli v Ljubljani** je vpisovanje dne 29. in 30. t. m. od 8. do 12. Novovstopilne učenke naj prinese poleg izpričevala tudi krstni list.

— **Državna dvorazredna trgovska šola v Celju.** Vpisovanje gojencev in golek na šolsko leto 1926/27 se vrši 30. junija in 1. julija, vsakokrat od 9. do 11. ure. K vpisu je prinesiti zadnje šolsko izpričevalo in krstni list. Oni, ki stanujejo izven Celja, se morajo prijaviti in poslati svoje dokumente po pošti. V I. letnik se sprejema o dečki oziroma deklice, ki so dovršili z uspehom 4. razred srednje šole (gimnazije, real. gimnazije, realke, liceja) ali četrti razred meščanske šole. V II. letnik se sprejemajo absolventi V. letnika javnih dvorazrednih trgovskih šol.

— **Na II. deklški meščanski šoli v Ljubljani** je vpisovanje dne 29. in 30. t. m. od 8. do 12. Novovstopilne učenke naj prinese poleg izpričevala tudi krstni list.

— **Državna dvorazredna trgovska šola v Celju.** Vpisovanje gojencev in golek na šolsko leto 1926/27 se vrši 30. junija in 1. julija, vsakokrat od 9. do 11. ure. K vpisu je prinesiti zadnje šolsko izpričevalo in krstni list. Oni, ki stanujejo izven Celja, se morajo prijaviti in poslati svoje dokumente po pošti. V I. letnik se sprejema o dečki oziroma deklice, ki so dovršili z uspehom 4. razred srednje šole (gimnazije, real. gimnazije, realke, liceja) ali četrti razred meščanske šole. V II. letnik se sprejemajo absolventi V. letnika javnih dvorazrednih trgovskih šol.

— **Na II. deklški meščanski šoli v Ljubljani** je vpisovanje dne 29. in 30. t. m. od 8. do 12. Novovstopilne učenke naj prinese poleg izpričevala tudi krstni list.

— **Državna dvorazredna trgovska šola v Celju.** Vpisovanje gojencev in golek na šolsko leto 1926/27 se vrši 30. junija in 1. julija, vsakokrat od 9. do 11. ure. K vpisu je prinesiti zadnje šolsko izpričevalo in krstni list. Oni, ki stanujejo izven Celja, se morajo prijaviti in poslati svoje dokumente po pošti. V I. letnik se sprejema o dečki oziroma deklice, ki so dovršili z uspehom 4. razred srednje šole (gimnazije, real. gimnazije, realke, liceja) ali četrti razred meščanske šole. V II. letnik se sprejemajo absolventi V. letnika javnih dvorazrednih trgovskih šol.

— **Na II. deklški meščanski šoli v Ljubljani** je vpisovanje dne 29. in 30. t. m. od 8. do 12. Novovstopilne učenke naj prinese poleg izpričevala tudi krstni list.

— **Državna dvorazredna trgovska šola v Celju.** Vpisovanje gojencev in golek na šolsko leto 1926/27 se vrši 30. junija in 1. julija, vsakokrat od 9. do 11. ure. K vpisu je prinesiti zadnje šolsko izpričevalo in krstni list. Oni, ki stanujejo izven Celja, se morajo prijaviti in poslati svoje dokumente po pošti. V I. letnik se sprejema o dečki oziroma deklice, ki so dovršili z uspehom 4. razred srednje šole (gimnazije, real. gimnazije, realke, liceja) ali četrti razred meščanske šole. V II. letnik se sprejemajo absolventi V. letnika javnih dvorazrednih trgovskih šol.

— **Na II. deklški meščanski šoli v Ljubljani** je vpisovanje dne 29. in 30. t. m. od 8. do 12. Novovstopilne učenke naj prinese poleg izpričevala tudi krstni list.

— **Državna dvorazredna trgovska šola v Celju.** Vpisovanje gojencev in golek na šolsko leto 1926/27 se vrši 30. junija in 1. julija, vsakokrat od 9. do 11. ure. K vpisu je prinesiti zadnje šolsko izpričevalo in krstni list. Oni, ki stanujejo izven Celja, se morajo prijaviti in poslati svoje dokumente po pošti. V I. letnik se sprejema o dečki oziroma deklice, ki so dovršili z uspehom 4. razred srednje šole (gimnazije, real. gimnazije, realke, liceja) ali četrti razred meščanske šole. V II. letnik se sprejemajo absolventi V. letnika javnih dvorazrednih trgovskih šol.

— **Na II. deklški meščanski šoli v Ljubljani** je vpisovanje dne 29. in 30. t. m. od 8. do 12. Novovstopilne učenke naj prinese poleg izpričevala tudi krstni list.

— **Državna dvorazredna trgovska šola v Celju.** Vpisovanje gojencev in golek na šolsko leto 1926/27 se vrši 30. junija in 1. julija, vsakokrat od 9. do 11. ure. K vpisu je prinesiti zadnje šolsko izpričevalo in krstni list. Oni, ki stanujejo izven Celja, se morajo prijaviti in poslati svoje dokumente po pošti. V I. letnik se sprejema o dečki oziroma deklice, ki so dovršili z uspehom 4. razred srednje šole (gimnazije, real. gimnazije, realke, liceja) ali četrti razred meščanske šole. V II. letnik se sprejemajo absolventi V. letnika javnih dvorazrednih trgovskih šol.

— **Na II. deklški meščanski šoli v Ljubljani** je vpisovanje dne 29. in 30. t. m. od 8. do 12. Novovstopilne učenke naj prinese poleg izpričevala tudi krstni list.

— **Državna dvorazredna trgovska šola v Celju.** Vpisovanje gojencev in golek na šolsko leto 1926/27 se vrši 30. junija in 1. julija, vsakokrat od 9. do 11. ure. K vpisu je prinesiti zadnje šolsko izpričevalo in krstni list. Oni, ki stanujejo izven Celja, se morajo prijaviti in poslati svoje dokumente po pošti. V I. letnik se sprej

Moda

Plisirane obleke za poletje

Plisirane obleke se pojavijo običajno vsako pomlad, vendar pa kmalu zapet izginejo iz mode. Letošnja moda je napravila izjemo, zakaj letos prevladujejo plisirane obleke nad vsemi drugimi. Ta moda se bo ohranila do pozne jeseni in zato lahko izberemo po fazonu tudi pri oblekah za vroče poletne čase, če nam seveda vremenski svetniki sploh pošljejo kak vroč dan. Te vrste obleke se lahko prenašajo tudi za zimsko sezono. V zimski sezoni nam nadomestijo novo večerno obleko. Dopoldanska plisirana obleka je navadno iz surove svile, ki je v tem slučaju bolj praktična, pa tudi lepša kot razni krepki. Razmeroma majhni stroški zadostujejo, da pridemo do krasne obleke, ki se nam bogato izplača.

Potovanje in prtljaga

Neka stara nemška pesem se začneja z besedami: «Wenn will Gott höchste Gunst erweisen, den schickt er in die weite Welt», in zdi se, da ima bog ljudi vedno bolj rad, ker se od leta do leta več potuje. Posebno spomladaj hrepenimo vsi po novih ljudeh in deželah in ker nimamo niti časa, niti denarja za daljša potovanja, hodimo vsaj ob nedeljah na daljše izlete. Enkrat na leto imamo dopust in kdor le more, se odpelje v inozemstvo.

Kdor mnogo potuje, bo pač priznal, da je prtljaga važno poglavje potovanja. Kovček mora biti širok in dolg in ne previsok. Praktični so kovčeki iz imitacije kože, pa tudi taške iz japonskega pletiva so nam na krajšem potovanju dobrodošle. Množina in obseg prtljage je odvisen od tega, kam in za koliko časa potujemo. Poleg večjih kovčegov je treba imeti na potovanju vedno tudi manjše, bodisi ročne kovčke ali taške, ki jih imamo tudi med vožnjo pri rokah. Na potovanje je treba vzeti samo najpotrebnejše reči, ker ni nič bolj mučnega, kakor preobila prtljaga, ki spravi človeka ob vso dobro voljo in veselje do potovanja. Novinci se morajo ravnati po nasvetih izkušenih popotnikov, vendar je pa dobro, če sestavimo pred odhodom se-

ča, osobito za popoldansko uporabo. Seveda ni treba, da bi bila surova svila in naravni barvi. Lahko je tudi pomarančasta, svetlo-modra ali svetlo-lila. Svetlo-lila obleka je pa zelo delikatna in se boji zlasti vročega sonca, tako da za južna morskoparadižja in letovišča ni primerna, ker izgubi barvo. Na sliko vidimo tri tipične modele plisiranih oblek. Obleka na prvi sliki ima nabran ovratnik, rokavi so ozki preko komolca. Ta obleka je preprosta. Drugi model je za popoldansko uporabo. Kroj je raven, ovratnik stoječ, rokavi podobni onim na prvem modelu. Tretji model je mišljen tako, da se nosi čez svilen obleko originalna jopica iz tafta. Klobuk naj bo iz tafta in barvi jopice.

Okusna oprema jedilnih miz

Prvo, kar potrebujemo, če hočemo imeti lepo opremljeno jedilnico, je čisto, belo namizno perilo. Prt ne sme imeti nobenih madežev ali gub. Isto velja za servijete. To so na videz malenkosti, ki pa igrajo v jedilnici zelo važno vlogo. Mizo pokrivajo nekatere gospodinje tudi z voščenim platnom in postavijo na njo jedila v loncih in ponvah, v katerih so se kuhala, odnosno pekla, ali pa servirajo mrzlo večerjo kar na maslnem papirju. S tem si daje gospodinja zelo slabo spricalo. Tako opremljene jedilne mize so greh proti vsaki estetiki in slaba šola za družabno vzgojo dece. Razumeti je treba glob-

Volan v poletni modi

Volani bodo igrali tudi v letošnji poletni modi važno vlogo. Elegantna, moderna obleka, ki jo vidimo na sliki, je iz rumenkasto-bele surove svile. V pasu so gladki, skladni volani. Ta kraj se ponovi v nežnejši obliki tudi na rokavih.

Da najboljši je to znanj, Colombo Ceylon čaj!

Kolesa!
samo pri Gorcu
Palata Ljublj. Kreditne banke

da ga dero. Pa sem ga pobral. — Pa bi ga vsaj odnesli na policijsko stranico. — Ta je pa dobra! Mar je koga ubilo, kaži? Prekrasno dete, a? Se vam ne zdi? Pogledal me je z očmi ljubečega očeta. Tisti hip je dete odprlo usta in na vso moč zatulilo. Njegov pokrovitelj je začel zopet poskakovati in plesati, mahal je z odevjo in se zvijal, da ga je bilo veselo gledati. Naposled je ves utrujen obstal in vprašal: — Kaj se vam ne zdi, da je lačno? Kaj neki jede «taki»? — «Taki» je, pravite? Mislim, da obstoja ves njihov jedilni list iz matere in mleka. — Hi! Pasja dlaka. Kje pa naj dobim to mleko? Začuden sva se spogledala, toda najino razmišljanje je tisti hip prekinilo trkanje na vrata. Vstopila je prekrasna deklica. Ozrla se je mimogrede name in vprašala: — Aljoša, prinesla sem vam skriptu predavanja profes... Kaj pa je to? — Dete, otročiček. Na cesti sem ga našel. Milo dete, kajne? Deklica se je takoj zavzela za naj-

To in ono Za in proti feminizmu

Po feminističnem kongresu v Parizu. — Zanimivi pojavi v francoski javnosti. — Jalovi argumenti proti ženskemu pokretu. — Zakaj je sv. Pavel zapisal «mulier taceat in ecclesiam».

Pariz, 14. junija.

Feministični kongres je bil končan 6. junija. Dosegel je baje lepe uspehe, toda njegov glavni cilj je bila propaganda in še enkrat propaganda. Francija je pač čudna dežela, ki nudi svojim ženskam šele zdaj to, kar so drugod že davno dosegle. Po zakonu je francoska žena do svoje smrti politično nedoletna. In vendar je govorila Francozinja, vojvodinja d'Uzes, ob otvoritvi kongresa na Sorbonni o vlogi, ki so jo igrale francoske žene v politiki in diplomaciji. Seveda ni šlo za akreditirane poslanice, kakor je n. pr. ga. Kolontajeva, niti za ustavne ministre, kakor je danski prosvetni minister ga. Bangova, marveč samo za one diskretne pospeševalke zgodovine, ki jih je v francoski zgodovini res mnogo in ki so vplivale na ministre odnosno diplomate z zapeljivim smehljajem tako, da se je marsikaj obrnilo po njihovi volji.

Lahko bi pisali o slikovitosti feminističnega kongresa. Izdano je bilo geslo, da morajo priti vse udeleženke na kongres v narodnih nošah. Čemu neki? To je bila enostavna diplomatska poteza. Gospodje Francozi so si predstavljali sufražetke kot neenake figurine, ki spadajo v izložbe modnih trgovin. Predsedstvo kongresa je pa hotelo s svojo krojno iniciativo dokazati, da feministke nikakor ne skrivajo čarov svojega spola, marveč da imajo v svojem arzenalu tudi orožje, ki mu pravimo koketiranje. Mirno lahko rečemo, da je imela ideja popoln uspeh. Nastop ženskih ko-hort v narodnih nošah je bil bolj podo-ben nastopu kraljičin, kot pa musketir-jev brez brk. Francoski tisk je napram nežnemu spolu rad krivičen. Tako dela krivico predsednici ge. Corbett-Ashby, o kateri pišejo listi, da je kot glavna sufražetka okorna, grda in debela. Ga. Corbett-Ashby je pa v resnici zelo vitka, drobna in lepa ženska. Neki novinar, ki jo je šel intervjuvati, je bil zelo začuden, ko je stopila v sprejemnico vsa v raznih modnih priveskah in ko je opravičila zamudo s tem, da je hodila po modnih trgovinah. Sufražetka — pa hodi v Printemps in Lafayette! To je neverjetno! Toda gospodje bi si morali zapomniti, da je sufražetka s ščipalnikom na nosu in aktivko pod pazduho že davno stvar preteklosti. Sufražetke so si pridobile povodmo kongresa simpatije francoske javnosti tudi s tem, da so odločno nastopile proti ekscentričnim se-stricam. Neko ameriško žensko društvo je poslalo na kongres svoje zastopnice, ki so med drugim zahtevale, da morajo državne odnosno cerkvene oblasti dovoliti ženskam izvrševanje duhovniškega poklica.

Lahko si mislite dvopite in namigavanja, ki bi jih razposlali poročevalci listov na vse strani, če bi bil kongres usvojil predlog teh integralnih feministk! To pa ni bila edina bojna epizoda. Na kongresu je prišlo do ostrega spora med dvema idejnima strujama feminističnega pokreta, namreč med zmernimi, razsodnimi in praktičnimi feministkami z ene in tako zvanimi integralnimi feministkami z druge strani. Integralne feministke hočejo enostavno izenačiti moške in ženske v vseh oziirih. Po njihovem mnenju je treba razveljaviti vse zakone o zaščiti delovnih žena, vse reglementacije prostitucije itd. Kongres se je razšel, ne da bi bil dosežen med obema strujama kompromis. Kongres se je zadovoljil samo s kompromisno formulo v tem zmislu, da omožene ženske in matere ne smejo biti podvržene predpisom, ki pomenijo gospodarsko robstvo in da morajo bodoči zakoni upoštevati enakopravnost moških in žensk.

Zelo kočljiva točka dnevnega reda je bilo vprašanje tako zvane neenakosti moralke oziroma dvojne morale. Feministke zahtevajo, da mora biti konec ponižujočih predsodkov, po katerih velja glede privatnega in spolnega življenja za ženske povsem drugačno merilo kot

za moške. Odločno so protestirale proti napoleonskemu zakonu, ki je še danes v mnogih državah podlaga privatno-pravnih razmer. Ta zakonik je kriv, da je žena v zakonskem življenju podrejena možu. Posebno francoska odvetnica Suzana Grünbergova je ostro kritizirala ta zakonik. Splošen smeh je nastal v dvorani, ko je nekdo vprašal gospodnico, kaj misli o tistem paragrafu zloglasnega kodeksa, ki določa, da mora mož skrbeti tudi za tiste otroke, o katerih prav dobro ve, da niso njegovi. Toda na to vprašanje je odgovorila premetena odvetnica z drugim vprašanjem, ki se glasi: Kakšno pravno jamstvo nudi Napoleonov kodeks ženi, da popravi krivico, ki jo stori mož zakonskim otrokom s tem, da ima poleg njih še nezakonske potomce?

Udeležence kongresa so odšli tudi v levji brlog, namreč v francoski senat, ki je najkrepkejša antifeministična trdnjava na svetu. Če bi ne bilo francoskega senata, bi imele Francozinke že davno volilno pravico. Tako je na nimažo in je v doglednem času tudi ne bodo imele, predsedstvo kongresa je ostalo v senatu nepoškodovano. Menda se je zgodil čudež, kakor z Danielom, ki ga levi niso po-zrli. Senatorji so odlične feministke prijazno sprejeli ter jih pogostili s šampanjcem in — razglednicami. O obljubi, ki je prignala feministke v to moško trdnjavo, gospodje senatorji seveda niso črhali niti besedice. Feministke so se jim pa drugi dan revanširale. Prišle so namreč zopet v senat in sicer zato, ker je bil navzoč tudi neumorni senator Martin, velik prijatelj ženskega spola in feminizma sploh. Ta dan se je v senatu mnogo govorilo o ženski volilni pravici. Žal, da so bile vse lepe besede samo odmev platonične ljubezni.

Francoski tisk je ženski kongres in referate ignoriral. Ta ironija je zadelo udeleženke bolj kakor direktni napadi. Edini razveseljavil pojav je bila vzorna organizacija poročevalske službe, ki bi lahko služila za vzgled moškim. Tudi disciplina med udeleženkami je bila hvale vredna. Moški so se lahko pre-pričali, da delajo ženskam krivico, če jim očitajo klepetavost. Ako je naslovil sv. Pavel svoje znane besede «molčati v cerkvi» (mulier taceat in ecclesia) baš na ženske, je imel pač tehtno razlo-ge. Moški bi ga namreč ne bili ubogali, ker so zgovornejši. Ker smo že pri sv. Pavlu, naj omenimo, da ga je privlekel eden najhujših francoskih antifeministov Paul Souday, celo na feministični kongres kot nekako strašilo, ki so se mu ženske tam bolj čudile, ker je bilo v rokah lajaka. Toda v sili je vsak zaveznik dobrodošel. Tudi g. Vautelu v »Le Journalu« feministični kongres ni bil po volji. Resnici na ljubo pa moramo priznati, da se da s Soudayem vsaj deba-tirati dočim je z Vautelom vsaka debata izključena. Souday je zavohal pri sv. Pavlu originalno trditev, da ženske ne smejo nositi kratkih las. Skliceval se je tudi za znani izrek »ženska naj v cerkvi molči« (Pozabil je pa povedati, da bi bil sv. Pavel zelo ustrelen ljudem, če bi naslovil svoje besede o molku na naše parlamente. Katoliški so neverjetno dosledni. Na jeziku so poleg socialistov največji zagovorniki ženskih pravic, v resnici pa mislijo tako, kakor razni cerkveni pi-satelji, med katere spada tudi Bossuet, ki trdi, da je ženska »odvisno rebro«. Souday je odločno za to, da bi imele ženske dostop v vse šole češ, da je ne-izobražena ženska neznosna in da je ženska izobrazba v interesu moških, de-ce in družbe sploh. Dvomi pa, da bi mogle ženske ustvariti na kateremkoli polju kaj genialnega (genius je po nje-govem mnenju moški monopol). Kar se pa tiče sufražizma, je Souday neizpro-sen. »Nevarnost tiči v tem,« — pravi ta možakar, »da ženske nimajo zmisla za pravico in sicer zato, ker nimajo zmi-sla za objektivnost. Bog nas varuj, da bi začele delati zakone ženske.«

Arkadij Averčenko:

Bela vrana

Pečal se je s kristalografijo. Niti pred njim, niti po njegovi smrti nisem videl živega človeka, ki bi se pečal s kristalografijo. Zato vam ne morem povedati, je li bila kaka notranja zveza med njegovim značajem in kristalografijo, ali pa njegov značaj ni bil pod vplivom poklica, ki si ga je izbral.

Bil je čokat mladenič plavih las, rdečih, lepo napetih ustnic in tako jas-nih, prozornih oči, da je spravlil njegov pogled človeka v zadrego. Bilo je, ka-kor da gledaš skozi ključavnico v tuje stanovanje, kjer se vrše vse življenjske emocije pri polni razsvetljavi.

Lahko ste ga vprašali o vsem, skriv-nosti ni imel, pa tudi madežev ni po-znal njegovo življenje, madežev, ki krase vse človeštvo kakor leopardova koža.

Zdi se mi, da je bil tepec in zato sva se prav po neumnem tudi sezna-tila. Nekega večera sem sedel v svoji sobi (v stanovanju je bilo več sob, ki jih je oddajal lakomni najemnik v pod-najem), sedel sem mirno in delal, — kar začujem za steno korake, krik, jok in stok.

Mislil sem, da se godi v sosedni so-bi nekaj groznega. Srce mi je zadrhte-lo, planil sem pokoncu, skočil iz sobe in odprl sosedna vrata na stežaj.

Sredi sobe je stal čokat mladenič, zavil v rdečo odevjo. Na glavi je imel blazinico, teptal je z nogami, tulil in poskakoval tako, da sem že mislil, da nori.

Ko so se odprla vrata, se je ozrl in me tajinstveno opozoril: — Ostanite na pragu. Ono me je vajeno, vas bi se pa morda ustrašilo. Ono je vso pot plakalo, zdaj se je pa pomirilo...

In pripomnil je samozavestno: — Pomirilo se je zato, ker sem našel zanesljivo sredstvo za razvedrilo. Ono gleda in molči.

— Kdo pa je to «ono»? — sem vprašal prestrašeno. — Ono dete! Našel sem ga na cesti in prinesel domov.

In res, na divanu je ležalo med bla-zinicami majčkeno bitje in ogledovalo svojega dobrotnika z izbuljenimi očmi.

— Kaj ste znoreli? Kje ste ga pa našli? Zakaj nazivate navadno človeško dete «ono»?

— Saj še ne vem, kaj je — deček ali deklica. Našel sem ga tu v stranski ulici, kjer ni žive duše. Tulil je, kakor

k steni in se obrnila v kot.

— Zakaj me pa zmerja? — je vprašal Aljoša začudeno. — Vi ste izkušen mož... Povejte mi torej, kaj je hudega, če deklica podoji...

Skočil sem v drugi kot in zatisnil a robcem usta. Nato sem ga poklical:

— Pojdite sem... Povejte no, za boga, koliko ste stari!

— Dvaindvajset let. No in kaj po-tem?

— S čem se pečate?

— S kristalografijo.

— In vi mislite, da lahko ta deklica podoji otročičke?

— Zakaj pa ne? Mar se ji zdi škoda mleka, kaži?

Od smeha so se mi ramena tako tresla, da bi utegnila biti mlada dvojica užaljena. Zato sem zamahnil z roko, planil nazaj v svojo sobo, padel na posteljo in se zaril z glavo v blazino, da bi se smeh ne razlegal po vsej hiši.

Iz sosedne sobe se je slišal prepri-potem je vse utihnilo, vrata so se za-prla in na hodniku so se slišali koraki dveh parov nog. Najbrž je nesel sosed s pomočjo deklice svoj zaklad kam drugam v najzanesljivejše roke.

Drugič sem videl Aljošo čez dobra dva tedna.

Kronika je zabeležila zanimivo ugotovitev, da se nobena izmed odličnih francoskih (de Noailles, Colette, Audouin, Delarue-Mardrus, Gerard, d' Houville, Colette, Iver, Picard itd.) ne udeležila feminističnega kongresa. Iz tega so francoski listi sklepali, da... ta sklep raje zamolčimo, ker je zelo žalosten in diši nekam čudno po reakcionarnosti.

Kako postanemo filatelisti

Kdo bi našel vse poklice, navade, nagjenja in strasti človeškega rodu? Nekateri ljudje se zanimajo samo za krhke porcelanske lončke in skledice, drugi love po livadah metuljčice in hrošče, tretji krađejo iz galerij slike, četrti stikajo po žepih svojega bližnjega, peti štejejo zvezde in merijo njihova pota, šest računajo logaritme itd. Vsak človek ima svojo stroko, v kateri bi rad prekosil vse druge. So pa tudi taki ljudje, ki zbirajo znamke. Tem pravimo filatelisti.

Poklic filatelista je skromen in se prav malo razlikuje od drugih domačih sportov. Vendar pa mora biti filatelista dobro podkovani v svoji stroki. On mora vedeti, da-li ima znamka predpisano število zobcev, da-li je na lpu nekočko prebleda itd. Filatelista ima svoje klube, borze in revije. Politične stranke doslej še nimajo in baš to je je dokaz, da je njihov poklic vzvišen. Filatelista je vedno v taji stihih z gospodino na pošti. Dopolnjuje magari z mu-jatkami na Madagaskarju ali s prebivalci centralne Afrike, samo da pride do redkih znamk. Filatelista je pripravljen iz-trgati prijatelju pismo iz rok, še pred-no ga je slednji prečital, samo če se mu obeta eksotična znamka. Filatelista so neke vrste prevratni elementi. Vojne, okupacije, prevrati in revolucije so jim vedno dobrodošli, ker obetajo nove znamke. Z veseljem pozdravijo vsak puč ali izpremembo na prestolu, zakaj vse to pomeni nove znamke.

Zadnjih petnajst let so imeli filate-listi posebno dober lov. Tik pred vojno je dobila Albanija novega vladarja. Princ Wied je šel sicer kmalu v pokoj, toda filatelista so prišli na svoj račun. Dobili so znamke z napisom: »Indepen-dance Albanaise«. Kdo bi bil takrat mi-sli, da je to začetek svetovne drame? Poleg belgijskih in francoskih so se po-javile kmalu tudi nemške znamke z na-pisi: »Russisch - Polen«, »Postgebiet Ob.«, »Ost-Belgien«, »Rumänien« itd. Pa tudi v Nemčiji sami je napenjala eska-panzija vse sile. O tem pričajo znamke z napisom: »Kriegssteuerausgabe«. Av-strija je bila bolj skromna in je izražala svoje skomine bolj anonimno. »K. u. K. Felpost« ne govori o deželah, ki jih je hotela podjarmiti. Samo včasih je po-kazala svoje krepilje, čijih sledovi se poznajo na znamkah. Filatelista imajo v zbirkah znamke z napisi »K. u. k. Mi-litär-Verwaltung in Montenegro«.

Nato je sledila nova skupina znamk: »Kralj Peter na bojišču«. Na-stopila je dolga pavza in filatelista so

se dolgočasili. Kaj se je takrat godilo, o tem govore poznejše znamke. Pripo-vedujejo o invalidih. Na eni je bojišče, mrtvih junakov, na drugi junaki v raz-trgani uniformi, opirajoč se na puško. To je bila doba stranskega umika srbs-ke vojske preko Albanije. Pa se je kolo sreče obrnilo in srbski junaki na čelu s kraljem Petrom in regentom Aleksandrom so se zopet vračili. Oba srbska viteza vidimo skupaj na znam-kah iz tiste dobe. To je bilo malo po-prej, predno je mladi Boris v Bolgariji zasedel Ferdinandov prestol. Tudi o tem dogodku pričajo posebne znamke. Na vseh koncih in krajih je tekla kri, na križišču borbe in sovraštva je pa vladal svetli mir. Helvetia je izdala l. 1916 znamke »Pro Juventute«.

Avstrija se je začela majati, izšle so znamke z novimi znaki in kmalu so kronali v Budimpešti Karla s Zito. Ta-krat so se naši filatelista kar trgali za nove znamke, kakor bi slutili, da krona ne bo dolgo krasila Karlove glave. Pri-šla je inflacija — na žigonasnih nemških in avstrijskih znamkah vidimo, kako je drvela marka od vinarja do milijona. Kmalu pa so se pojavile na nemških znamkah zopet skromne številke, me-sto ničel vidimo na njih žitno polje in poreske rudnike.

Tako leži pred nami cel kup pestrih papirkov. Vse smo lepo razvrstili, pre-gledali in ocenili. Čudimo se, da je v teh papirkih toliko spominov in dogo-dkov iz zgodovine zadnjih let. Včasih je prijetno obujati te spomine, posebno še nam, ki vidimo na znamkah toliko bridkih ur in težkih udarcev iz nedav-ne prošlosti. Ogledujemo te znamke, obujamo spomine, veselimo se, da je mračna preteklost za nami in sami ne opazimo, kdaj smo postali filatelista.

Razvoj animizma v Ameriki

Amerika je kakor nekdanji stari Rim kraj, kamor se stekajo vse rase s svo-jimi različnimi verskimi nauki in filo-zofskimi sistemi. Ni menda na svetu vere, ki bi ne imela v Ameriki svojega hrama in svojih pristašev. Isto velja za vse filozofske teorije. Največji sociolo-gi strme nad lahkoto, s katero asimili-ira Amerika te različne elemente, med katerimi se sčasoma ta ali oni povzpe nad druge. Tako beležijo ameriški listi zadnje čase presenetljiv razvoj animiz-ma.

Animizem je nauk, ki razlaga nara-ven postanek vseh ver na svetu. Za nasprotnike smatra vse tiste, ki trdijo, da je vera nadnaravni pojav ali božje razodetje. Oba tabora imata svoje av-toritete in pristaše. Animistično teorijo sta osnovala Tylor in Spencer. Izpo-polnili so jo Frohschammer, Caspari in Lipert, ki so jo skušali znanstveno ute-meljiti in dokazati. To se jim pa ni po-vsem posrečilo in tako se boj za animi-zem nadaljuje. V celoti bi lahko ozna-čili animizem kot nauk o češčenju pred-nikov. Pa tudi vsi pristaše tega nazira-nja niso složni. Tylor trdi, da je bila pr-

vozna vera vsega človeštva fetišizem, dočim je Spencer mnenja, da je fetiši-zem nastal in se razvil na izvestni stop-nji duševnega in socialnega razvoja. Fetišizem ni primitivna, temveč že kulturna vera. Po Frohschammerovem mnenju je nastala vera iz etičnega rod-binskega razmerja. Spoštovanje rodbin-skega glavarja po njegovu smrti ni pre-nehalo, temveč se je preneslo tudi na umrlega, o katerem so potomci mis-da nadaljuje duhovno življenje med nji-mi. Tako je nastal iz kulta mrtvih pred-nikov kult nevidnega božanstva.

Naturalistična veda je postavila mnogo teorij o postanku vere. Nekateri smatrajo, da je nastala vera iz strahu pred naravnimi pojavi, kakor je n. pr. strela, potres, grom, povodenj itd., dru-gi trdijo, da je to posledica psihološkega razvoja ali celo živalskega na-gona. Animisti pa trdijo, da so nastala vsa verska prepričanja iz vere v pred-nike. Primitivni človek je delil duhove (duše prednikov) na hudobne in dobre in tako se je razvil njegov ritual. Vsak duh je imel svojo posebno funkcijo. Zadnja teza animizma pravi, da so bili vsi sedanji bogovi, bodisi barbarskih ali civiliziranih narodov, nekoč navadni ljudje, junaki ali očetje velikih rodbin.

Za vroče dneve

se morete najbolje preskrbeti z lah-nimi platnениmi suknjiči, lister suk-njiči, belimi platnениmi oblekami pri tvrdki Drago Schwab, Ljubljana

Sreča v nesreči

Budimpeštanski listi pripovedujejo o čudnem dogodku, ki se je pripetil v ne-kem provincijalnem mestu Madžar-ske. Na periferiji mesta Baje je živel v vili neki visok uradnik madžarskih že-leznic po imenu Vovnik. Pred nekaj dnevi je besnel hud vihar nad mestom in v Vovnikovo vilo je dvakrat zapo-redoma tresčilo. V glavni sobi je spalo nekaj mesecev staro dete. Strela je pre-bila strop baš nad zibelko, v kateri je dete spavalo. Strop je padel na zibel-ko in okna so bila vsa razbita. V sobi je nastal ogenj. Ko so pa po kratkem od-moru stopili roditelji v sobo, so prese-nečeni opazili velik nered, toda obenem so se nadvse veselili, ko so opazili, da se otroku ni zgodilo ničesar hudega.

Nov lek proti tuberkulozi

Novo sredstvo proti tuberkulozi je tako zvani ekto-plazm, ki ga je odkril prof. dr. Weninger v Rio Janeiru. Ta lek, nazvan po izumitelju »Weninger 174« kot kemoterapevtsko sredstvo, ima v sebi thorij in uran, torej dve snovi, o katerih je splošno znano, da sta zelo radioaktivni. Poleg tega je v njem mangan, ki tvori z železom spojino, čije pomen v zdravilstvu cenijo zlasti An-gličje. Končno so v novem leku še različne soli in ekstrakt, neke snovi, ki je znana v Južni Ameriki pod imenom macco duro. To sredstvo rabijo Indijan-ci proti influenci in mrzlici sploh.

To lekarstvo razkroji maščobni me-hur (ektoplazmo), ki varuje tuberkulo-ze bacile pred kislinami. Na ta način po-stane ekto-plazma faktični povzročitelj tuberkuloze. Po večkratnem vdihavanju tega leka začne suhi kašelj popustiti, bolniku se vrača apetit, dihanje postane lažje, telesna toplota pada in po 10 do 20. inhalacijski dozi izginejo mličiobi iz sluzaste tvarine, ki jo bolnik pri kašlju izloča iz pljuč. Pozneje se spremeni ta rmena tvarina v belo kot dokaz, da je zalega tuberkuloznih bacilov v pljučih uničena. Omeniti je treba še, da lek nima nobene reakcije in da ga lahko ra-bimo pri vseh vrstah tuberkuloze.

Novo lekarstvo vpliva blagodejno tudi na bronhialno astmo (naduho) pri mladih in starih ljudeh. Čim večkrat inhaliramo ta lek, tem bolj redki so na-padi naduhe. Avtor je statistično doka-zal, da ozdravi s pomočjo njegovega leka 86 odstotkov bolnikov. V razme-roma kratkem času se da torej doseči uspeh, o katerem se doslej zdravnikom niti sanjalo ni. Vprašanje je sveda, da-li bodo imeli enake uspehe tudi drugi zdravniki, zakaj tuberkuloza zahteva kljub vsemu prizadevanju še vedno ne-broj žrtev.

njegove neomadeževane duše in zato sem mirno odgovoril: — Rad imam akacijo. Ta rastlina vpliva name blagodejno.

— Če bi ne bilo akacije, bi bilo vse dobro, — je zamrmral Aljoša in po-vesil oči.

— Kaj se je pa zgodilo? — Sedela sva v parku na klopi in kramljala. Pravil sem ji, kakšna je razlika med stalaktikom in stalagmitom — kar naenkrat sem jo pa — poljubil.

— Aljoša! Saj ni mogoče! Vi? Po-ljubili. Koga pa?

— Njo. Natašo.

— Kdaj bo poroka? — sem vprašal ironično.

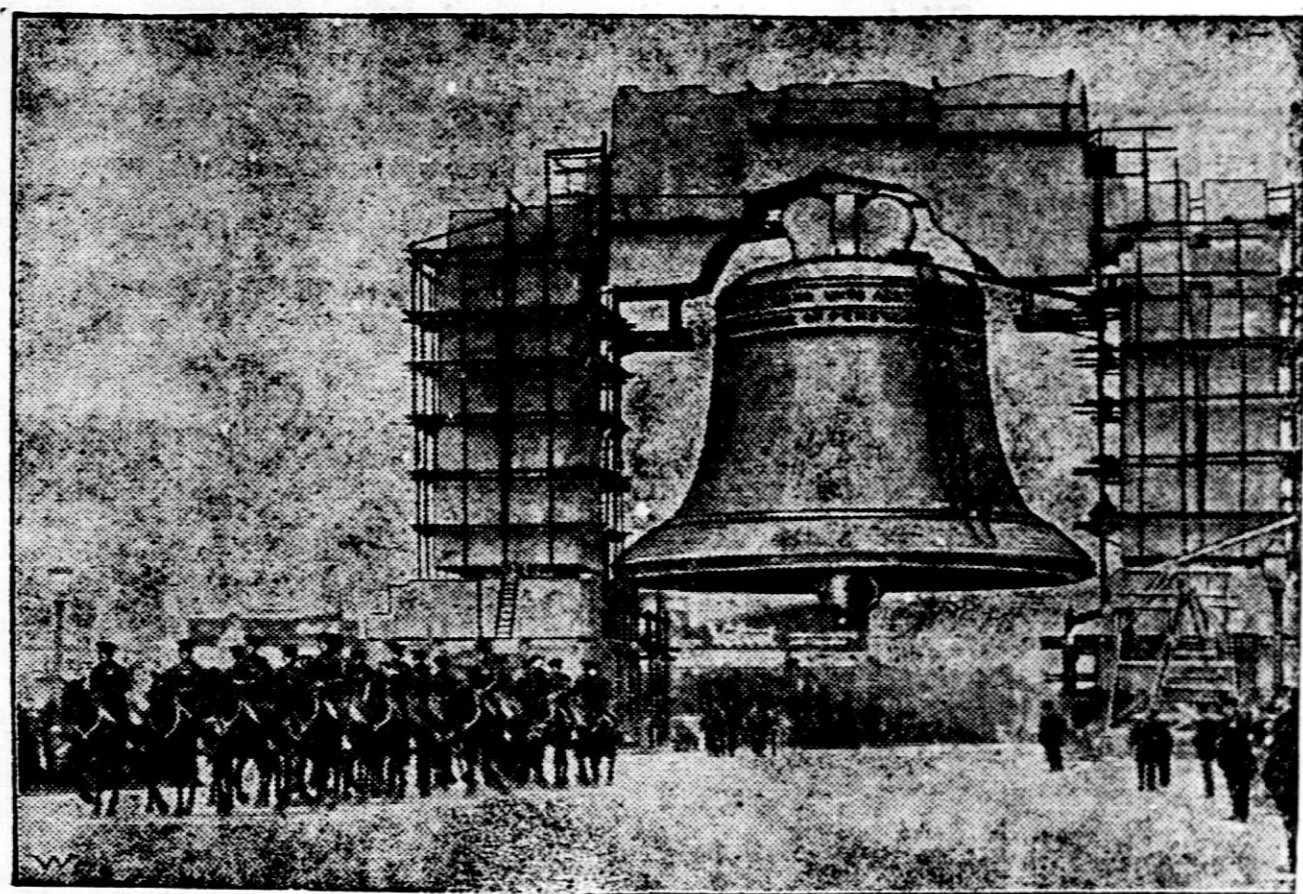
— Čez en mesec. Kako ste pa uga-nili? Ona me... ljubi!

— Kaj poveste? A pomnite, že zad-njič sem vam dejal, da je botanika vendar le vredna več kot vaša krista-lografija. O zoologiji in fiziologiji pa sploh ne govorim. Da, drage moj, zdaj boš spoznal, kaj je življenje. Spo-znal boš, kako in zakaj ženske poljub-ljajo. Na lastni deci se boš naučil, ka-ko je treba otročičke dojeti in pozneje boš morda tudi spoznal, zakaj ne po-ljubljajo žene samo svojih mož, tem-več tudi druge mlade moške. Mir pra-hu tvojemu, bela vranal...

— Čez nekaj dni je zopet stopil v mo-jo sobo. Pogledal je v kot in vprašal: — Povejte mi: kako vpliva na vas akacija?

Bil sem že vaju tajinstvenih vijuj

Svetovna razstava v Filadelfiji

Nedavno je bila otvorjena v Fila-delfiji prva svetovna razstava po voj-ni. Na sliki vidimo vodje slavnostne otvoritvene povorke, nad njimi pa

gromen zvon, ki predstavlja simbol ameriške svobode. Razstava v Filadel-fiji je bila namreč otvorjena povodom jubileja neodvisnosti Zedinjenih držav.

Zadnji dnevi ruskega pesnika Sobolja

Ruski pesnik Andrej Sobolj je pred dnevi izvršil samomor. O tem tragič-nem koncu poročajo ruski listi različne zanimivosti.

Pesnik Andrej Sobolj je bil pred dnevi v družbi svojih prijateljev. Med splošnim veseljem se je naenkrat raz-legel njegov glas: »Moramo končati komedijo!« Prijatelji so opazili, da je pesnik Sobolj zelo melanholičen, ner-vozen in nerazpoložen ter so ga vpra-šali, kaj pomenijo te besede. Po krat-kem molku in obotavljanju je Sobolj iz-javil: »Pripravilam samomor in tu ira-te testament!« Njegovi prijatelji so se trudili, da mu preženo mračno misli ter so ga pregovorili, da uniči oporoko. Pesnik Sobolj se je začasno umiril. Prijatelji ga pa niso hoteli zapustiti sa-mega in so ga imeli zadnje dneve pred samomorom pod stalnim nadzorstvom. Pesnik Sobolj jim je venomer ponavljal: »Moje življenje je brez vsakega cilja!«

Dne 6. junija je ostal Andrej Sobolj dolgo časa v hiši prijatelja Herzena. Večkrat je pozval po telefonu neko zna-no osebo, ki ji je hotel izročiti večji pa-ket. Pozno v noč je pustil v hiši prijatelja Herzena paket in nervoznih korak-ov odšel na ulico. Na Tverskem boulevardu ne daleč od Timirjazevskega spomenika, je potegnil iz žepa revolver ter si poglaval kroglo v prsa. Takoj so ga prepeljali v bolnico, da ga operirajo. Počutil se je drugi dan dobro, toda kmalu se mu je stanje poslabšalo. Končno je umrl.

Pesnik Andrej Sobolj je napisal o sebi avtobiografijo. Rojen je bil l. 1888 v Saratovu ob Volgi. Kot 7 letnega deč-ka so ga od tu odvedli in nikdar več ni videl domače hiše. Več let je ležal bol-an v mestu Irbitu na Uralu, pozneje je pobegnil v Nižnji Novgorod in od tam na severozapad, kjer je bil sufler v ne-kem operetnem gledališču. Leta 1904 in 1905 je bil član revolucionarnih organizacij.

Leta 1906 je bil obsojen na 4 leta pri-silnega dela v Sibiriji, a leta 1909 se mu je posrečilo pobegniti v inozemstvo. Začetkom svetovne vojne se je vpisal kot dobrovoljec v francosko legijo, toda radi slabega zdravja je bil odpuščen ter se l. 1915 vrnil v Rusijo. Pod tu-jim imenom se je bojeval l. 1916 na kavkaški fronti, aprila 1917 pa se je vr-nil v Moskvo, kjer je dosegel pomilo-ščenje. V avgustu istega leta med bolj-ševiško revolucijo je odšel na severno fronto, kjer je postal komisar XII. ar-made. Po boljševiškem prevratu je be-gal kot nemiren duh po Rusiji od me-sta do mesta, od kraja do kraja, od se-la do sela. Nikjer ni našel pokoja in za-dovoljstva. Videl je razpad carske Ru-sije, a doživel je obenem grozote boljševiškega režima. Prva njegova daljša povest je bila leta 1914. objavljena v časopisu »Rusko bogatstvo« leta 1915 pa je izšel njegov roman »Prašina v ruski misli«.

Senzacionalen škandal v Berlinu

Berlinsko javnost razburja te dni nov senzacionalen škandal, ki ga je te dni odkrila policija. Gre za divje orgije, ki so se dnevno odigravale pod nadzorstvom policijskih uradnikov samih v raznih berlinskih varietetih in kabareti. Poli-cija je zatvorila bivši kabaret in sedanji plesni lokal »Schall und Rauch«, kjer so se vsako noč vršile divje orgije. Lastnik lokala je podkupil službujoče policijske uradnike tako, da je njegova kupčija ne-moteno šla v klasje. Policija je aretirala 8 nižjih in 8 višjih policijskih uradnikov, ki so soudeleženi pri aferi, zdi se pa, da jim bo sledilo še več drugih.

Da se v omenjenem lokalu, kakor tudi v raznih drugih nočnih zabaviščih odigravajo nočne orgije je bila v Berlinu že delj časa javna tajnost. Vse mesto je govorilo samo o tem in končno se je začela zanimati za zadevo tudi policija. Pretekli dnevi je policijski direktor izdal ukaz, da se popolnoma neopaženo izve-

de stroga kontrola nad sumljivimi lokali. Kriminalni uradniki so ponoči obkoli-li večino teh nočnih zabavišč ter nato iz-vedli temeljito racijo. Bili so priča div-jim, razuzdanim prizorom. Poleg tega je policija zaplenila v varietetu »Schall und Rauch« poslovne knjige, v katerih so bile navedene postavke: »Izdutki za policijo«. Večina lokalov je bila zatvor-jena, lastniki in kompromitirani policijs-ki uradniki so pa jadrali v zapor.

Zopet tragična smrt ruskega učenjaka

Odlični ruski matematik in član petrogradske akademije znanosti Vladimir Andrejevič Steklov je odšel prezgodaj v večnost kot žrtev razmer v boljševiški Rusiji. Kmalu po boljševiškem prevratu se je ustrelil znameniti ruski učej-njak Ljapunov. Steklov je pisal l. 1918 iz Petrograda, kako težko žive ruski aka-demiki in kako izgubljajo polagoma vsa-ko nado na zboljšanje gnetnega polo-žaja. Prosil je svoje sorodnike in znan-ce v inozemstvu, naj mu pošljejo jestvin, da ga rešijo strašne smrti.

Prijatelji so mu svetovali, naj odpo-tuje na jug, kjer ni bilo lakote, toda učenjak je ta nasvet odklonil. Nedavno mu je umrla žena in to ga je še bolj pot-rilo. Ko je na ne-kem zborovanju izjavil, da ni Steklov—Nahamkes, marveč aka-demik Steklov, ga je prisotni ljudski ko-misar opozoril, da sme govoriti samo z dovoljenjem ljudskega komisarja in si-ker tako, kakor hoče komisar. Boljševiki so izdali eno njegovih zadnjih del o ma-tematiki. Čitatele je presenetil avtorjev uvod, v katerem govori Steklov pod pritiskom boljševiške diktature o veliki škodi, ki jo je prizadelo krščanstvo raz-voju matematike. Kot podpredsednik akademije znanosti je potoval dvakrat na mesec v Moskvo, da izposluje učej-njakom gnetno podporo. Njegovo pri-zadevanje je ostalo večinoma brez-uspešno. Končno je obupal in segel po samomorilnem orožju.

Kaznovano zakonolomstvo pri živalih

Tudi v živalskem svetu se odigra-vajo zakonske tragedije in zakonolom-stvo se v mnogih slučajih pri raznih živalih kaznuje brutalno. Žival je v svo-jem postopanju strožja nego človek in običajno obsodi krivca na smrt. Take zakonske sodbe je opaziti zlasti pri pti-čih. Pri srakah, zerjavih in celo vrabcih je opaziti, da imajo pravcate seje, na katerih po dolgih diskusijah takoj izvrše justifikacijo ter obtožena umore. Taki nastopi so najčestši pri štorčljah. Zdi se pa, da si pri štorčljah laste samci večje pravice, zakaj poročila se strinjajo v tem, da običajno kaznujejo zgolj samice s smrtjo, dočim dosejda se ni bilo ugo-tovljeno, da bi bil kdaj s smrtjo kazno-van nezvesti samec.

Poročila o sodnih zborovanjih štor-kelj so znana že iz 16. stoletja in so jih opazovali tako v Nemčiji, kakor v Egi-ptu in drugod. Karakterističen slučaj na-gle justifikacije nezveste samice je opa-zoval v pristanišču Stylda na Grškem neki nemški učenjak. Opazoval je veli-ko skupino štorčelj, ki so neprestano krožile nad mestom, glasno so vreščale in zdelo se je, da so silno razburjene. Stevilna gnezda na strehah mesta so bila večinoma prazna, le v enem je se-de-la s povešeno glavno samico, ki jo je ostala družba najbrž izključila. Ome-njeni učenjak je še dalje opazoval štor-klje. Kroženje in letanje štorčelj v lo-kih je trajalo še nekaj časa, nenadoma pa se je vsa skupina z velikanskim tru-ščem pognala nad samico, ki je želela v gnezdu in nekaj minut kasneje je ležala vsa okrvavljena ter dobesedno razko-sana na ulici. Štorčle so nato zopet mirno odletele, vsak par večinoma za-se. Slične justifikacije pri živalih so opazovali naravoslovci že neštokrat.

Podpirajte Društvo slepih!

Fotografiranje na daljavo

Slika nam kaže izredno posrečeno fotografijo ameriškega prezidenta Co-olidga in njegove soproge. Sliko so po-

slali po brezžičnem brzojavu v par mi-nutah iz Newyorka v London.

Prišel je k meni zelo potr in za-mišljen. — Prihajam k vam po nasvet. — Kaj se je pa zgodilo? — sem ga vprašal na videz resno. — Da! Povejte, kaj bi storili, če bi vas poljubila tuja dama? — Lepa? — sem vprašal cinično. — Lepa je res, vendar se mi pa zdi, da to ne igra nobene vloge. — Seveda je to malenkost, — sem pritrdil. — Vendar pa igra včasih v ta-kih slučajih malenkost glavno vlogo. — Nu, da! V mojem slučaju je pa glavno najstrašnejše. Ona je namreč omožena!

Od presenčenja sem kar poskočil. — Torej sta se poljubljala, mož je pa videl?!

— Ne. Prvič se nisva »midva po-ljubljala«, temveč me je ona poljubila. Drugič pa mož prav ničesar ne ve.

— Kaj vas torej vznemirja?

— Vidite, stvar je takale... To je v mojem življenju prvi slučaj... In zdaj sam ne vem, kaj bi počel. Por-očje — ne morem. Pozvati mora na dvo-boj — zakaj? Kaj je pa zakrivil? Ah! To se mi je pripetilo prvič v življenju. Neprijetno je in zapleteno. Sicer pa — če je omožena — čemu pa poljublja druge?

— Aljoša! — Nu? — S čem ste se pečali vse življenje? — Saj sem vam že povedal: s kri-stalogijo.

— Čujte prijateljski nasvet: lotite se vsaj botanike, če že ne česa druge-ga. Tudi botanika razširi za silo vaše obzorje. Tako pa... saj veste, krista-lografija...

— Vi se smejete, meni je pa ta sto-rija tako neprijetna, tako neprijetna.. — Hm... Kaj pa Nataša. Ali sta se pobotala?

— Da, — je zamrmral in zardel. — Vse mi je pojasnila in spoznal sem, kakšen tepec sem bil.

— Aljoška, mili, — sem vzkliknil. — Ali vas smem poljubiti?

— Srmežljivo se je nasmehnil in od-govoril: — Vam — je dovoljeno.

— Naibž se je spomnil pri tem pod-jetne dame.

Poljubil sem ga in potolažil, kakor sem pač vedel in znal. Nato sem ga v božjem miru odslavil.

Čez nekaj dni je zopet stopil v mo-jo sobo. Pogledal je v kot in vprašal: — Povejte mi: kako vpliva na vas akacija?

Bil sem že vaju tajinstvenih vijuj

DANES

Velik zgodovinski film iz časa bojev za osvobodjenje Amerike pod vodstvom generala Washingtona

DANES

ŠPIJON

Predstave trajajo po 2 uri.

Ob delavnikih pop. o 6., 7. in 9. uri, v nedeljo dop. ob pol 11., pop. ob 3., 5., 7. in 9. uri.

Kino Ideal

Gospodarstvo

Stanje posevkov v drugi polovici maja

Pojedelsko ministrstvo, oddelek za kmetijstvo in živinorejo, je objavilo poročilo o stanju posevkov in živine v II. polovici maja. Splošno stanje ozimnice in jarovine je bilo zelo dobro. Zastoj v vegetaciji vseh posevkov, ki je nastal v prvi polovici maja, je zdaj ponehal, ker je bilo v vseh pokrajnah dovolj dežja. Stanje posevkov po oblastih je sledeče: zelo dobro kažejo poljski pridelki v ljubljanski, mariborski, sremski, podunavski, podrinski, valjevski, šumadijski, moravski, vranjski, raški, užički, kruševaški, sarajevski in vrbaski oblasti, med dobrim in zelo dobrim v bački, beogradski, požarevaški, niški, kosovski, skopljski, splitski, dubrovniški, tuzlanski in bihaški oblasti, v vseh ostalih pa dobro.

V drugi polovici maja je bilo vreme zelo spremenljivo. Dežja je bilo povsod dovolj. Na Hrvaškem, v Dalmaciji, Bosni in Hercegovini je bilo dežja še preveč, tako da je nastal vsled preobilja zastoj v vegetaciji. Poleg tega je bilo tudi precej hladno. Toča je napravila škodo v osješki, baški, valjevski, podrinski, niški in raški oblasti. Poplave so bile v podrinski, vrbaski in tuzlanski oblasti. Oblak se je utrgal

v sremski (v Kamenici velika škoda) in podunavski oblasti. Sneg je zapadel v treh občinah mostarske oblasti in sicer pol metra visoko.

Končana je setev jarega žita, koruzo deloma še sejejo in sicer tam, kjer je vsled deževnega vremena niso mogli pravočasno seati. V splošnem so glavna poljska dela (okopavanje repe, krompirja, koruze itd.) končana. Koruza kaže dobro. V vrbaski oblasti morajo s koruzo zasejane njive preorati, ker je uničila koruzo poplava. Tudi stanje vinogradov je zadovoljivo. Detelja, lucerna in trava obetajo obilo krme, samo sušiti je ni mogoče, ker neprestano dežuje. Vendar pa vse kaže, da bo sena letos mnogo. V mnogih krajih je žito snetiv, tako n. pr. v ljubljanski, mariborski, baški, sremski, zagrebški, moravski, splitski, mostarski, sarajevski in bihaški oblasti. V niški oblasti je snetiv posebno ječmen. Na sadnem drevju se pojavlja krvava uš, ki je itak splošen pojav. Kobilice so se pojavile v manjši množici v bregalniški, v večji pa v bitolski oblasti.

Stanje živine je povojno. Svinjska kuga se je pojavila v podrinski, požarevaški, travniški in vrbaski, ovčje garje pa v podunavski, mostarski, sarajevski in travniški oblasti.

—g Delegati beogradske trgovske zbornice na konferenci v Ljubljani. Beogradska trgovska zbornica je določila za delegate na konferenci zbornic, ki se bo vršila 24. in

25. t. m. v Ljubljani, podpredsednika Milutina Stanojevića, glavnega tajnika Svetislava Marodića in člana Milana Lujanovića. —g Naši delavci na Grškem. Komisarjat grške železniške policije v Lerizu je poslal velikemu županu bitolske oblasti sledeče obvestilo: »Vaši državljani, ki bi se radi izselili na Grško in ki reflektira o pri nas na zaslužek, morajo imeti dovoljenje našega poljedelskega ministrstva, dalje 4500 drahem za hrano dotlej, dokler ne dobe dela, in vizo grškega konzulata.

Film

Kaj delajo kinorežiserji v Hollywoodu

Neki pariški pisatelj je bival v Hollywoodu več let in je imel priliko opazovati na ta način početje in življenje ameriških kinorežiserjev. Po prihodu v Pariz je izdal o Hollywoodu knjigo, v kateri opisuje poleg zunanjih naprav tega največjega kinomesta na svetu še prav posebno podrobno tudi razne indiskretne pojave kinorežiserjev.

V posebnem poglavju poroča o poedinih kinorežiserjih ter o njih zanimanju v prostem času. Viola Dana n. pr., znamenita igralka neznih vlog, je lastnica avtomobilske garaže. Vlada Hawley vzdržuje največjo pralnico Los Angelesa, Teodor Kozlov pa vodi

cvetično plesno akademijo. Konrad Nagel prodaja sadje in malone. William Hart se peča s poljedelstvom v velikem obsegu, najrajši kramlja s pipo v ustih s prijatelji, ki jih vabi na svoja večepestva. Njegov konj »Pinto« mu je vedno ob strani.

V drugem poglavju poroča pariški pisatelj o slabostih kinorežiserjev. Ljubka Priscilla Dean kupuje venomer novo pohištvo v različnih slogih. Čin se ga pa naveliča, ga odstrani in podari neki revni starki v Hollywoodu. Charlie Chaplin ljubi samotne izprehode ob morju. Najraje pa lovi tuno v Catalania Island, kjer je morje tako prozorno, da se vidijo tudi v globinah 30 metrov manjši kamenčki. Shirley Mason neprestano reže zvezke literarnih umetniških revij, ki jih naroča po vsem svetu. Znamenita igralka ljubavnih vlog Claire Windsor pa se zabava s klobuki, ki jih ima na vagoni. Končro se Mary Pickford in Douglas Fairbanks zabavata na ta način, da živita v prostih urah v samotni vili ob Pacifiku, kjer tekata po pesčenih obrežjih in preživljata v miru svoje medene mesece.

Pri nas in drugod

Ta teden je v Ljubljani prevladoval film ameriške proveniencije. Imeli smo celo vrsto prvovrstnih, klasičnih filmov, zastopanih sta bili po dvakrat obe ameriški veliki filmski tvrdki »Metro Goldwyn« in »First National«. Učinkovitost tega tedna so bili filmi »Dr. Satan« (Metro Goldwyn), »Senator in plesalka« (First National) in »Kokain« (First National). »Dr. Satan« je predvajal obenem z dobro uspešno burko famoznega Harolda Lloydja »Maticca«. Bil je to zopet eden onih redkih filmov, ki izpadejo iz okvirja običajne šablone. Snov je interesantna in menda služi v podkrepitev Darwinove teorije o razvoju in postanku človeštva ter možnost povratka človeka v opico, potom prenosa žlez. Je nekako v zvezi s pomlajevalnimi eksperimenti Steinach in Voronova. Glavno vlogo je igral dovršeno Lon Chaney, ki je podal čističnega dr. Satana kakor pohabljenega njegovega slugo tako dovršeno, kakor pač ne bi mogel nihče podati na njegovem mestu. Film je v vsakem oziru uspel, zato je bil tudi obisk zadovoljiv.

Drugi film velikega stila je bil »Senator in plesalka«, krasna in napeta drama iz zakonskega ter političnega življenja v Ameriki, izdelek »First Nationala«. Režijsko izvrstno podan je kulminiral, čim bolj se

je bližal knocu. Kolorirane scene so krasno izdelane, bila je to tipična slika ameriškega razkošja. Besie Love in njen partner Glenn Hunter sta v tem filmu s svojim dovršenim znanjem potrdila svoj dobri sloves.

Tretji film je bil »Kokain«, ki ga je predvajal »Dvor«. Izvrstna in poučna drama, ki je pokazala, kam tira človeštvo demon-kokain. Režija se je prilagodila temdeni snovi filma, ki je pravi mojstrski produkt. Škoda le, da obisk ni bil tako velik, kakor ga je film zaslužil.

Dalje so nam v tem tednu predvajali v Ljubljani reprizo Metro Goldwyn filma »Rint-tint« (kino »Maticca«). Ideal je vrtil lepo dramo »Očelova ljubav«, v Dvoru pa je zopet privlačevala publiko Ljilja de Putti v svojem najnovešem filmu »Claire«.

V Mariboru so igrali: »Kavarna v Karir« (Priscilla Dean), »Obljubljena dežela«, »Cirkuska kric« (Ksenija Desni) itd.

Program zagrebških kinematografov je bil sledeč: »Zračna borba« (Harry Piel), »Šest strel v noč«, »Pod alžirskim solcem«, »Zorro, ki smo ga videli že v Ljubljani«, »Mesto izkušnjave«, »Suženj ljubavice« i. t. d.

V Beogradu so igrali: »Romola«, »Karnaval groze«, »Ljubav na motorju«, »Grozote kanibalskih otokov«, »Sarmantni princ«, »1000.1« (Harold Lloyd).

Na Dunaju so igrali: »Zena, prijateljica in vlačuga«, »Tomy, univerzalni genij«, »Odkopna križarka Potemkina«, »Tekma in ljubav«, seksualni film »Neprava sramota«, »Ena izmed mnogih«, »Narod v stiski«, »Ljubljene Pariza«, »V dvanajstih urah«, »Nemi obtožitelj«, »Mali Napoleon«, »Zadnja minuta«, »Mož zena in tretja«, itd.

Ob priliki

LJUBLJANSKEGA VELESEJMA

posetite tvrdko

I. PREMELČ

LJUBLJANA,

DALMATINOVA ULICA ŠTEV. 13.

Specijalna veletrgovina

volnenih in svilenih robcev, šerp

in modnega blaga. 1824

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—.

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje ter oglašitve strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.—. Najmanjši znesek Din 10.—.

Prodaj

Prodaje se u strogom centru grada Zagreba jedna velika i moderna kavana

obstojeća već 40 godina, samo uz gotov novac. — Pismene upite na: Publicitas d. d., Zagreb, Gundulićeva 11, pod »Za« 8728.

Kupim

Staro železo

in kovine kupuje — Fr. Stupica, Ljubljana. 1771

Tovorni avto

star, rabljen, zelo dobro ohranjen, dobre znamke, nosivnosti 5000 kg, z enim ali dvema priklopnikoma kup mo. Pismene ponudbe s točnim opisom na: Fröhlich i Bichler, Karlovac.

Službe

Služba, razpisana pod »Vesten in zanesljiva« v Slovenskem Narodnem dne 17. aprila t. l. je oddana. 1838

Delavka

se išče za tvornico nogavic v Zagrebu. (Austrosloven. Kettleria, Repassiererin, — Längerearbeiten) Informacije v nedeljo 20. junija v Ljubljani, hotel Union pri vrtarju od 10-3. 1830

G. Flux, Ljubljana, Gosposka ulica 4/L. — Cez 35 let obstoječa posredovalnica boljših služb išče nujno inteligentno nadzornico za večjo hišo, 2 hotelski hišni za na Gorenjski, privatno hišno (fina in stalna služba), plačilno natakario, večno nemušine, perfektno kuharico (gospodinja, 15—20 gospodov). Priporočila pridno izkušeno osebo vsake vrste in za vsako plačo. — Priložite znamke za odgovor. 1837

Razno

Mesečna soba z dvema posteljama, značajna, velika, solnčna in z električno razsvetljavo se s 1. julijem odda. — Poizve se v trgovini, Mestni trg št. 13. 1839

STAMPILJE T. RABIC Ljubljana KOLODVORSKA UL. 28

Napustilnik (Anlasser) z oljnato hlajo 450 V, nov, z zraven spadajočim amperometrom, upor, varovala od privatnih najceneje. — Krassnig, Graz, Fabriksgasse 18, Austria. 1827

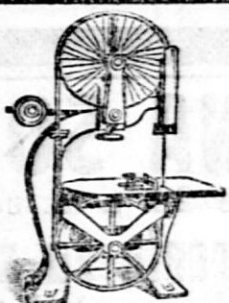
RADIO aparate in sestavne dele ima v zalogi FRANC BAR, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 5

Dvokolesa

znamk »Tribuna«, »Diamant«, »Favor«, »Styria«, »Frera«, »Blanchina«, »Record«, »Champion«, »Preziosa«, »Legnano« v zalogi Pneumatika najcenejše vrste »Dunlop«, »Michelin«, »Pirelli« itd. Najnovejši modeli in najnižje cene. — Ceniki franco; prodaja na obroke. — F. Batjeli, Ljubljana, Karlovska c. 4. 107/T

STAMPILJE pečate gravirano, etiketa SITAR & SVETEK LJUBLJANA St. Petra cesta 19

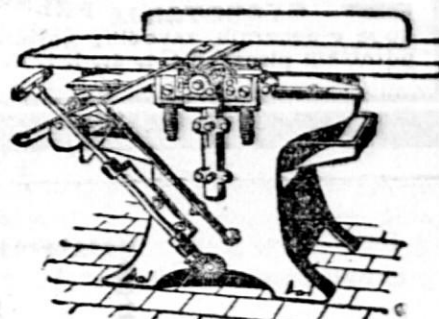
Specijalna tovarna strojev za obdelavo lesa

Klein & Stiefel, Fulda

Na velesejmu v Ljubljani

bomo razstavili najnovejše in najboljše stroje za obdelavo lesa v polnem obratu

Obiščite naš prostor 203 Paviljon F

Najokusneje in najceneje dekorira svoje

razstavne prostore

za velesejem

kdor si izbere kreppapir ali tapete

v trgovini IV. BONAČ,

ki je bogato založena v najprikladnejših barvah.

Ovojni papirji vseh vrst in barv, risalni žebelčki beli in rumeni, — lepila. —

Izvršuje priporočilne karte, karton raznih barv in debelosti v zalogi.

HINKO ALABANDA

tehniško podjetje za industrijske potrebe d. o. z. LJUBLJANA, Hilsnerjeva 5, tel. 538.

Strojna delavnica

popravlja: avtomobile, motorje, lokomobile in vse stroje hitro in poceni. izdeluje: strojne dele, vse kovane in prešane dele, vijake, zakovice, železne konstrukcije itd.

Zobotehnik

Leo Král

višurno naznanja, da je OTVORIL

zobni atelje

v LJUBLJANI, Kette-Murnova (Martinova) cesta št. 20.

Sprejememo ZASTOPNIKE

za prodajo 2% češkoslovaških državnih srečk v kraljevini SHS. Provizija 3 odplačila. — Odgovorite takoj. Ponudbe pod »BANKARSKA KUČA« na upravo Slov. Naroda.

Prodaja hotela.

Radi preoprečenosti poslom prodajem iz slobodne roke moj po cijelom svijetu poznat hotel Grand Palace u gradu Hvaru na ostrvu Hvaru (Lesina) Jadranska Madeira (Južna Dalmacija).

Hotel je gradjen iz hvarskog bijelog mramora, provokantni namještaj, električna rasvjeta, vodovod, vlastiti motorni čamci, pred hotelom divna terasa i perivoji svakovrsnog tropskog drveća i bilja, narandža i limunova. Hotel ima vlastitu rezervo električnu centralu. Hotel je gradjen za moderni »Sanatorium« a ima sa dependancama oko 100 soba. Leži na najljepšem položaju u sredini grada, okrenjen prema suncu i moru. Posjećuje ga samo otmjena publika iz cijelog svijeta. Pošto je to najljepši objekt u cijeloj Dalmaciji preporučujem ga domaćim institucijama da ga kupe za »Sanatorium«.

Ozbiljni reflektanti neka se odmah lično na mene obrate. Na pismene se upite ne odgovara.

MILAN ČANAK, vlasnik hotela Royal Zagreb, Ilica br. 44.

NARODNA TISKARNA

IZVRŠITE TISKARSKA DELA V VSAKI MNOŽI NI IN SICER URADNE TISKOVINE CENIKE KUVERTE RAČUNE HRANILNE IN ZADRUŽNE KNJIŽICE POROČNA NAZNAVILA VABI LA CIRKULARJE VSTOPNICE ETIKETE MR TVAŠKA NAZNAVILA LAVIKE IČASOPISE IN VSA V TISKARSKO STROKO SPADAJOČA DELA OKUSNO IN CENO 1 5 NAROČILA SPREJEMA TUDI NARODNA KNJIGARNA PREŠERNOVA ULICA ŠTEVILKA 7 TELEFON ŠTEV. 304

LJUBLJANA KNAFLJEVA UL. 5

Jutri v nedeljo vsi v Stepancu vas!

Morsko kopališče Baška na otoku Krku.

Divno ležati hotel „Velebit“ z novo depandanso na najlepšem obrežju Kvarnera — Prvovrstna slov. kuhinja — Električna razsvetljava — Zdravnik v hiši — Komoditeta v vsakem oziru — Celodnevna hrana Din 56. — Pijače ohlajene na ledu — Priporočila se Slovincem ter daje brezplačna pojasnila

4512 lastnik hotela **Anie Tudor.**

V vašo lastno korist je, ako se poslužujete najcenejšega in najuspešnejšega posredovanja za službe, prodaje, nakup, stanovanja itd., ki jo vam nudijo

MALI OGLASI v „SLOVENSKEM NARODU“

Konopce in vrvi

nudi
Fabrika KANAPA I UŽARIJE d. d.
ODŽACI (Bačka)

Od 13. aprila globoko znižane cene!

Zahtevajte cenik! Zahtevajte cenik!

Zastopstvo v Mariboru pri gosp. Franc Rainer.

26. junija do 5. julija 1926

Pod pokroviteljstvom Kjege. Veličanstva Kralja

**VI. LJUBLJANSKI
MEDN. VZORČNI VELESEJEM**

Najstarejša in najbolj obiskana gospodarska razstava naše države.
— **IZOBRAŽILNIŠKE TRGOVCE, OBSTANIKOV IN INDUSTRIJALCEV.** — Razstavljenci so samo prvovrstna podjetja. — Cene brezkonkurenčne.
TOREJ NAJUGODNEJŠI OGLED IN NAKUP VSAKOVRSNEGA BLAGA.
PERMANENTNA LEGITIMACIJA upravičuje do 50% znižanja na vseh vlakih (judi brzovlakih razen S. O. E.) — CENA DIN 30 —
NAJCENEJŠA PRILIKA ZA IZLETE IN OBISK ALPSKIH KRAJEV IN KOPALIŠČ DIVNE SLOVENIJE.

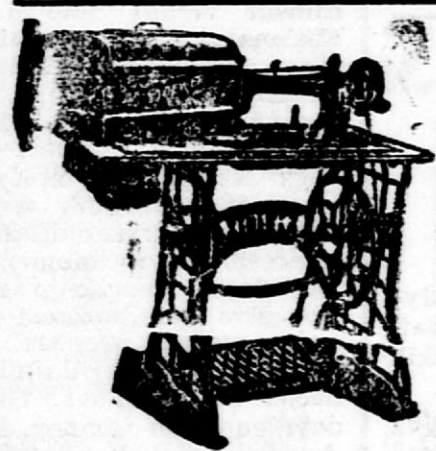
Tehnične novosti. — Razstava „SLOVENSKA ZENA“, HODIJSKA RAZSTAVA.
— **STANOVANJA PRESKRBJENI!** Legitimacije se daje v denarnih zavodih, gospodarskih društvih, poštinskih pisarnah L. t. d., L. t. d. 4650-a

Mehanično umetno vezenje

zastorov, perila, oblek, bluz, monogramov, fino bele in barvasto entlanje, ažuriranje.

MATEK & MIKEŠ, Ljubljana, 28-T
DALEKINOVA 13

Vsled strokovnega znanja najtinejša izvršitev in brezkonkurenčno cene. Najcenejši in čisti predtisk ženskih ročnih del v narodnih in modernih vzorcih ter lastnih originalih.

15 letno jamstvo
najpopolnejši **STOEWER** šivalni stroji s pogreznjivim transporterjem (grabeljco); z enostavnim premikom je pripravljen za štopanje, vezenje ali šivanje

LUD. BARAGA
LJUBLJANA

Selenburgova ulica 6/1. Telefon št. 980 219-L

Sanatorij za odrasle in otroke
DR. KOLOMAN SZEGŐ
ABBAZIA (Opatija)

Diešno zdravljenje na različne načine: za okrepitev, odebelt, in učvrstitev. Otroci od 6 let naprej se spajajo tudi brez spremstva. Različni poletni športi. Velik park. Lastno kopačšče s 40 kabinami. Radio. Švedska gimnastika. 9. T

JAVNA SODNA DRAŽBA.

Dne 22. t. m. se bo prodala
parcelsa za stavbo ali skladišče
tik državnega kolodvora. Prodaja se vrši pri okrajni sodnji Ljubljana, soba št. 16 ob 10. uri, kjer so na vpogled dražbeni pogoji. 1836

Nobena slovenska zlasti nobena kmetiška hiša bi ne smela biti brez Gasparijeve slike kmeta-svetnika ali slovenskega sv. Izidorja.

Slika je polna nežnosti in miline in svež domači zrak veje od nje. Zato bode najlepši okrasek vsakega stanovanjskega.

Cena v lepem barvotisku izgotovljena, 42 cm široke in 32 cm visoke slike je

30 dinarjev, s pošto 34 dinarjev,

kateri je treba podpisani družbi poslati po nakaznici ali pa v priporočenem pismu. Na zahtevo dopošljemo tudi položnico ali pa sliko po povzetju.

Kdor si sliko naroči, pa ne stori samo važnega koraka za okrašenje svojega bivališča, temveč se udeležuje tudi

bogatega srečelova,

ki bode tem izdatnejši, čim več bode odjemalcev te izredno lepe slike.

Izmed prvih tisoč naročnikov dobila bosta namreč dva srebrni žepni uri, eden zlato; izmed drugega tisoč trije srebrne, eden zlato žepno uro večje vrednosti; izmed tretjega tisoč trije srebrne, eden zlato žepno uro z dvema pokrovoma; izmed četrtega tisoč štiri srebrne, eden zlato žepno uro z dvema pokrovoma; izmed petega tisoč štiri srebrne, eden zlato žepno uro z zlato verižico.

Srečelov je urejen tako, da ima vsaka slika svojo številko in se smatra za srečko. Zrebanje teh števil se bode takoj po dopolnitvi vsakega tisočaka vršilo pod nadzorstvom notarjem tako, da se na posebne lističe zapisane številke denejo v žaro, iz katere potem sirota iz zavora za slepe potegne toliko števil, kolikor je v srečelovu doličnega tisočaka dobitkov. Številke tega tisočaka pri naslednjih zrebanjih ne igrajo več, pač pa se po dopolnitvi vsakega naslednjega tisočaka postopa analogno.

Trgovci in sejmarji, ki naroče večje število slik, dobe primeren popust, vendar se zrebanja udeležujejo s tolikimi številkami, kolikor slik so naročili.

KNJIGARNA „VERA“
v Ljubljani, Aleksandrova c. 8/L.

Najnovejša iznajdba!

Brez kvarjenja blaga kemično snajenje in vsakovrstno barvanje oblek.

ANTON BOC 68-T
Ljubljana, Selenburgova ulica 6
I. nadstr. Glince-Vič 46

J. Stjepušin
— Sisak —

preporuča najbolje tambure, žice, partiture, šole, ostale potrebštine za sva glazbela. Odlikovan na pariskoj izložbi. — Cjenici franko

Insertirajte v Slov. Narodu!

Najnovejši opohalni izum
petrolejska plinska svetiljka,

„AIDA“ z Aurova žarnico

200-500 sveč moči. Kraska bela luč. Neznatna poraba petroleja. Sveil kakor elektrika!

„AIDA“ se rabi za razsvetljavo prodajalnic, uradov, gostilnic, sol. cerkev, dvorišč, vrtov itd. „AIDA“ je prikladna za najmanjše in največje prostore. — Zahtevajte prospekte! Glavno skladišče za SHS ima elektrotehnična firma

SVARC i drug
ZAGREB, Preradovičeva ulica 1

— Išćemo zaupne zastopnike —
— Zahtevajte takoj prospekte! —

TRI

Za čiščenje zrcal, stekla, lončenih posod, porcelana in kristalnih predmetov je

TRI najčudovitejšo čistilno sredstvo, ki deluje s hitrostjo, izdatnostjo in dovršenostjo.

Vse se svetli,
vse blesti,
vse je čisto,
vse je belo

TRI ne sme manjkati v nobenem gospodinjstvu!

TRI je z jamčeno neškodljiv!

TRI stane malo, nudi mnogo!

Dobi se povsod!

Maribor

Obnovite naročnino!

Najstarejša slovenska peskarska in ličarska delavnica

Ivan Bricelj, Ljubljana
Dunajska cesta 15 in Gosposvetska c. 2 (dvorišče kavarnе „Evropa“)
Se priporoča. — Izvršitev točna, cene zmjerne. 78-1

L. Mikuš
Ljubljana, Vestni trg 13
pripravlja svoje zadnje delce in solinčkov ter sprehajalnih palic.
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Prometni zavod za premog d. d.
v Ljubljani — prodaja 21-T

premog

iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni češkoskovaški in angleški koks za litarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete

Naslov: PROMETNI ZAVOD za PREMOG d. d.
v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15/I

Najboljši šivalni stroji in kolesa so le

Gritzner, Adler

za rodbino, obrt in industrijo. Istotam najboljše švicarski plotilni stroji **Dobled.**

Večletna garancija. Najnižje cene. Tudi na obroke.

Josip Petelinc,

Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

Francoska linija, CIE. GLE. TRANSATLANTIQUE
HAVRE - NEWYORK

samo 6 dni čez morje. Dobra hrana in pijača **brezplačno.**

Cie Chargeurs Réunis, SUD ATLANTIQUE,

Transport - Maritimes, za pomorske vožnje v Južno Ameriko, Avstralijo, Argentino in Kanado.

Za družine poljedelcev je **brezplačen prevoz v Sao Paulo.**

Tozadevna pojasnila in vozne listke daje zastopnik

IVAN KRAKER, Ljubljana

Kolodvorska ulica šte. 35. 57 T

PODRUZNICE:

Maribor, Kamnik,
Novo mesto, Ptuj,
Rakek, Slovenske
Konjice, Slovenj-
gradec, Prevalje

TRGOVSKA BANKA, D. D., LJUBLJANA

DUNAJSKA CESTA št. 4 (v lastni stavbi)

KAPITAL in REZERVE preko Din 19,500.000

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjavke: TRGOVSKA

Telefoni: 139, 146, 458